

“ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ”

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਧਿਆਇ 4 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਡੋਨਾਲਡ ਗੁਥਰੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਆਖਰੀ ਅਧਿਆਇ ਦਲੇਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਛੁਹਣ ਵਾਲਾ ਦੇਵੇਂ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਚਮਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਉਦਾਸੀ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਲੂਕਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਮਹਾਨ ਰਸੂਲ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਸਿਖਰ ਹੈ ਅਤੇ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਸਰੋਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।¹

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਇਹ ਭਾਗ ਸਮੱਰਥ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਬਿਨਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾਏ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਧਿਆਇ ਨੂੰ ਚਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ (4:1-5); ਪੂਰੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਸਾਰ (4:6-8); ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਹਿਦਾਇਤਾਂ (4:9-15); ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ (4:16-22)।

ਇੱਕ ਪਵਿੱਤਰ ਆਦੇਸ਼ (4:1-5)

ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ (4:1, 2)

‘ਮੈਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰੇਗਾ ਗਵਾਹ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।² ਭਈ ਤੂੰ ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ। ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹੁ। ਪੂਰੀ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਝਿੜਕ ਦੇ, ਤਾੜਨਾ ਅਤੇ ਤਰੀਦ ਕਰ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਆਦੇਸ਼” ਦਿੱਤੇ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:21; 6:13; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:14)। ਇਸ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉੱਚ-ਕੋਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੈ; ਪਰ ਆਇਤ 8 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਦੇ ਲਈ ਸਬਕ ਹਨ।

ਆਇਤ 1. ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ, **ਮੈਂ ... ਤੈਨੂੰ ਤਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈਂ** (ਵੇਖੋ 2:14)। “ਤਰੀਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” διαμαρτύρομαι (*ਡਾਇਮਾਰਟੂਰੋਮਾਏ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ” (μαρτύρομαι, *ਮਾਰਟੂਰੋਮਾਏ*) ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੂਰਵ ਸਰਗ *δὶά* (*ਡੀਆ*) ਦੇ ਨਾਲ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।² ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ “ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਕਥਨ”³ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਦੇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ... ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ-ਜੋੜ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ ਤੇ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:21 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ; ਪਰ ਇੱਥੇ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰੇਗਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 5:22; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:31; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:10)। “ਜੀਉਂਦਿਆਂ (ਜੀਉਂਦੇ)” ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤਕ ਜੀਉਂਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਜਦਕਿ “ਮੋਇਆਂ (ਮਰੇ ਹੋਏ)” ਉਹ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:15-17; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:51)। ਦੂਸਰੀ ਆਮਦ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਅਧਰਮੀ ਦੋਵੇਂ ਜੀ ਉੱਠਣਗੇ; ਫਿਰ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ (ਯੂਹੰਨਾ 5:28, 29)।

ਮਸੀਹ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਯੋਗ ਕਥਨ ਦੇ ਕਾਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ, “... ਨਿਆਉਂ ਕਰੇਗਾ।”⁴ ਦੂਸਰੀ ਆਮਦ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦਾ ਦਿਨ ਛੇਤੀ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛੇਤੀ ਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਟੱਲ ਹਨ – ਅਰਥਾਤ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 24:44)।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੋ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ: ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਾਸਤਾ ਦੇ ਕੇ ਆਦੇਸ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ। “ਪਰਕਾਸ਼” ἐπιφάνεια (ਏਪੇਫਿਨਿਆ, “ਅੱਗੇ ਚਮਕਣ ਵਾਲਾ ਪਰਕਾਸ਼”)⁵ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ “ਪਰਗਟ ਹੋਣ” (ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਤੇ ਆਇਆ ਸੀ) ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰ “ਪਰਗਟ ਹੋਣ” (ਦੂਸਰੀ ਆਮਦ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਵਿਚ, “ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼” ਉਸ ਦੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਉਹੀ ਸੀ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ।

“ਰਾਜ” βασιλεία (ਬਸੀਲੇਇਆ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ ... [ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ] ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ।”⁶ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਬਸੀਲੇਇਆ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਸਵਰਗ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਦੇ ਮੰਜਿਲੇ ਘਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਭਾਗ ਕਲੀਸੀਆ ਹੈ (ਮੱਤੀ 16:18, 19) ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਰਕੇ ਬਿਠਾਇਆ ਹੈ। ਉੱਤਲੀ ਮੰਜਿਲ ਸਵਰਗ ਹੈ, ਬਚਾਇਆਂ ਹੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਕੀਤਾ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਹੋਰ ਸਥਾਨ ਤੇ “ਰਾਜ” ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ 4:18 ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਵਰਗ (“ਸਵਰਗੀ ਰਾਜ”) ਦੇ ਨਾਲ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਥੇ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਉਹੀ ਹੈ।

ਕਈ ਲੋਕ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕਰੇਗਾ। ਪਰ, ਮਸੀਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੰਘਾਸਣ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:24-36; ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 28:18), ਅਤੇ ਬਚਾਏ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:13; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 2:12)। ਮਸੀਹ ਹੁਣ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਆਪਣੀ ਆਮਦ ਦੇ ਸਮੇਂ, 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:24-28 ਵਿਚ ਉਹ ਸਵਰਗ ਦੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਉਸ ਨੇ

ਕੀਤਾ ਸੀ? ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿਆਈ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਖੜਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਆ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 2. ਆਦੇਸ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: **ਭਈ ਤੂੰ ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ।** ਇਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਲੈਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ: ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਨੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ! ਨੇਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮੰਗਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਦਫ਼ਤਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ, ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਸੰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਹਲ ਕਰ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਕੰਮ ਜ਼ਰੂਰੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬੁਰੇ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਪਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਦੀ ਨੈਕਰੀ ਤੋਂ: *ਪਰਚਾਰ* ਤੋਂ। ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਰਚਾਰ” (κἠρῶσσω, *ਕਰੂਜੋ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਨਾਵ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਰਚਾਰਕ” (κἠρῶς, *ਕਰੂਕਸ*) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਉਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਰਾਜੇ ਦੇ ਦੁਆਰਾ) ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ, ਸਾਫ਼ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਹਰ ਕੋਈ ਸੁਣ ਸਕੇ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ ਨੂੰ “ਬਚਨ” ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਹ “ਸਚਿਆਈ ਦਾ (ਦੇ) ਬਚਨ” ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (2:15)। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰਨਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ “ਸਚਿਆਈ,” “ਸਹੀ ਸਿੱਖਿਆ,” “ਇੰਜੀਲ,” ਅਤੇ “ਲਿਖਤਾਂ” ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਆਇ 3 ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ “ਸਾਰੀ ਲਿਖਤ ... ਸਿੱਖਿਆ, ਤਾੜਨ, ਸੁਧਾਰਨ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੇ ਗਿਝਾਉਣ ਲਈ ਗੁਣਕਾਰ ਹੈ,” ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ “ਹਰੇਕ ਭਲੇ ਕੰਮ ਲਈ” ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (3:16, 17), ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰੀਏ!

ਅਸੀਂ ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੇ ਬਹੁਤਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਐਡੀ ਕਲੇਅਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਲਿਖਤਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅਨੰਤ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈਆਂ ਹਨ।”⁸ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ,

“ਕਿਉਂ ਜੇ ਹਰੇਕ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲਵੇਗਾ ਉਹ ਬਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।” ਪਰ ਜਿਹ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਓਹ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਿੱਕੁਰ ਲੈਣ? ਅਤੇ ਜਿਹ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਨਿਹਚਾ ਕਿੱਕੁਰ ਕਰਨ? ਅਤੇ ਪਚਾਰਕ ਬਾਝੋਂ ਕਿੱਕੁਰ ਸੁਣਨ? (ਰੋਮੀਆਂ 10:13, 14)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, “ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਰਬੱਤ ਸਰਿਸ਼ਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰੋ” (ਮਰਕੁਸ 16:15)। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਸ ਕਿਤਾਬੀ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਵੀ (ਈ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਸਮੇਤ), ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ *ਸੁਣਨਾ* ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

“ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ” ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਠ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੀ

ਦੱਸੀਆਂ ਜੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਸਨ (4:2, 5)। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, **ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹੁ।** ਯੂਨਾਨੀ ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ἐπισημαίνω (*ਏਪੀਸਟੇਮੀ*), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਲੱਗਿਆ ਰਹੁ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ἵσταναι (*ਹਿਸਟੇਮੀ*, “ਖੜਾ”) ਅਤੇ ἔπι (*ਏਪੀ*, “ਦੁਆਰਾ”) ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇੱਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਨਾਲ ਰਾਜ਼ ਹੋਣਾ।”⁹ ਇਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, “ਇਸ ਸਿਰਫ ਸਤਰਕਤਾ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਦਾ ਹੀ ਸਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।”¹⁰ ਫਿਲਿਪਸ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਹੈ “ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੀ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਨਾ ਗਵਾਓ।”

ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ “ਵੇਲੇ” “ਕੁਵੇਲੇ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਖੇਲ ਨੂੰ ਰਚਦੀ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਖ ਸ਼ਬਦ “ਸਮੇਂ” (καιρός, *ਕੈਰੋਸ*) ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹਨ। “ਵੇਲੇ” (ἐνκαιρῶς, *ਯੁਕਾਏਰੋਸ*) ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੇ ਲਈ “ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਸਮੇਂ” (ਯੂ[“ਚੰਗੇ”] ਅਤੇ *ਕੈਰੋਸ*) ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ “ਕੁਵੇਲੇ” (ἀκαιρῶς, *ਅਕਾਏਰੋਸ*) ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ “ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ” (*ਕੈਰੋਸ* ਜਿਸ ਨੂੰ ਏ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ)। ਆਰਚੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੋਬਰਟਸ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ, “ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ... , ਕੁਝ ਮੁਸਕਲ ... , ਕੁਝ ਆਸਾਨ।”¹¹

ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਨੁਕੂਲ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਕੂਲ ਸਮੇਂ, ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਸਮੇਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਤਰੀਕਾ ਸੀ “ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਇਸ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।”¹² ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਲਈ, ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਲਈ ਕਦੀ ਵੀ “ਮੌਸਮ ਚਲਾ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ “ਮੌਸਮ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।” ਡਬਲਿਯੂ. ਐੱਫ ਬੈਸਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸੂਈਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਾਂ ਸਾਧਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤਿਆਂ ਇੱਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮ ਦਿਆਂ ਦਿਸ਼ਾ ਸੂਚਕ ਯੰਤਰਾਂ ਦੇ [ਵਾਂਗ] ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਇ ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੇ।¹³

ਫਿਰ ਪੌਲਸ ਨੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ: **ਝਿੜਕ ਦਿਹ, ਤਾੜਨਾ ਅਤੇ ਤਗੀਦ ਕਰ।** “ਝਿੜਕ ਦਿਹ” (ἐλέγχω, *ਏਲੇਨਕੋ*) “ਦੇਸ਼ੀ, ਝੂਠਾ ਠਹਿਰਾਉਣਾ, ਖੰਡਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।”¹⁴ “ਤਾੜਨਾ” ἐπιτιμᾶω (*ਏਪੀਟੀਮਾਓ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਲਈ “ਕਿਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਖ਼ਤ ਨਾਮਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”¹⁵ “ਤਗੀਦ ਕਰ” (παρακαλέω, *ਪਾਰਾਕਲੇਓ*) ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ παρά (*ਪਾਰਾ*, “ਦੇ ਨਾਲ”) ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਲੜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ καλέω (*ਕਾਲੇਓ*, “ਬੁਲਾਹਟਾ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ “ਬੇਨਤੀ,” “ਹੌਂਸਲਾ,” ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ “ਦਿਲਾਸਾ”¹⁶ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਬੀ. ਸੀ. ਗੁੱਡ ਪੈਸਚਰ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ *ਪਾਰਾਕਲੇਓ* ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ, “ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਕਮਜ਼ੋਰਾਂ ਨੂੰ ਅਣਖੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸਾਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”¹⁷

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪਰਚਾਰ ਪੂਰੀ [πῶς, ਪੈਸ, “ਪੂਰੀ”] ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਤੁਰੰਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਠੋਰਤਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ, ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ, ਜਾਂ ਰੁੱਖਪਣ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਝਿੜਕਦੇ, ਤਾੜਦੇ ਅਤੇ ਤਗੀਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ “ਧੀਰਜ” (μακροθυμία, ਮੈਕਰੋਥੁਮੀਆ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਹੈ।¹⁸ ਸਾਡੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮੈਕਰੋਥੁਮੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤਿ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹⁹ ਸਾਨੂੰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਧੀਰਜ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੀਰਜ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। “ਸਿੱਖਿਆ” (διδάχῃ, ਡੀਡਾਚੇ) ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਆ ਹੈ।²⁰ ਗੁਥਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਝਿੜਕਾ ਗਲਤੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਨੂੰ ਅਛੂਤਾ ਛੱਡਣਾ ਹੈ।”²¹

ਇੱਕ ਭਵਿੱਖਵਾਣੀ (4:3-5)

³ਕਿਉਂ ਜੇ ਸਮਾ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਿਣਗੇ ਪਰ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਜਲੂਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨਗੇ। ⁴ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕੇ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਫਿਰਨਗੇ। ⁵ਪਰ ਤੂੰ, ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੀਂ, ਦੁਖ ਝੱਲੀਂ, ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ, ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ।

ਆਇਤ 3. ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹੋ, ਭਾਵੇਂ “ਬੇ-ਵਕਤ” (ਅਕਾਈਰੋਸ) ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੋ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ। ਕਿਉਂ ਜੋ (γὰρ, ਗਾਰ) ਸਹੀ ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਕਾਰਣਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ, “ਭੈੜੇ ਸਮੇਂ” ਬਹੁਤ ਹੀ ਨੇੜੇ ਸਨ।²² ਉਹ ਸਮਾ [ਕਾਈਰੋਸ, “ਸਮਾਂ”] ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ [ਤੇਰੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ] ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਨਾ ਸਹਿਣਗੇ। “ਖਰੀ ਸਿੱਖਿਆ” (“ਪੂਰਣ ਸਿੱਖਿਆ”; NEB) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਆਰਾਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਉਹ ਮੰਗ ਕਰਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਸਕਣਗੇ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ “ਸਹਿਣਗੇ” (“ਸਹਿ ਸਕਣਾ”; NIV)। ਇਹ ਰੱਦ ਕਰਣਾ ਪਰਚਾਰਕ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 8:4-15)।

ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਕੁਝ ਰੰਗੀਨ ਰੂਪਕਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਕੰਨਾਂ ਦੀ ਜਲੂਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣਿਆਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਫੇਰ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨਗੇ। “ਜਲੂਨ” κνίθη (ਨੈਥੇ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇੱਕ ਖਾਰਿਸ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਾ”। KJV ਅਨੁਵਾਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ “ਕੰਨਾਂ ਵਿਚ ਖਾਰਿਸ਼ ਹੋਣਾ”। ਲੇਖਕ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਕੰਨਾਂ ਵਾਲੇ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਕਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰੂਪਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਨੈਥੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਤਸੁਕਤਾ ... ਜੋ ਦਿਲਚਸਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਸੀਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।”²³ ਛੁਠੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਆਪਣੇ “ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਬੇਹਤਰ” ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਕਲਾਈਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਐਲਗਜੈਂਡਰੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਉਹ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰੋਚਦੇ ਅਤੇ ਖੁਰਕਦੇ ਸਨ ... ਜੋ ਖੁਰਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ [ਸਨ]।”²⁴

ਆਇਤ 3 ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਅਤੇ

ਵੱਖਰੇ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਇੱਛਾ ਸੀ। ਅਥੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ, “ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਅਥਵਾ ਸੁਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣਾ ਵੇਲਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦੇ ਸਨ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 17:21)। ਅੱਜ, ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਧੁਨਿਕ ਅਥੋਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਕਵਾਸ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।

“ਇੱਕ ਟ੍ਰੈਡੀ ਧਰਮ,” ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸੁਣਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਗਲਪਣ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤਕ ਦੇ ਸ਼ੈਕ ਨੇ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ “ਆਪਣੇ ਲਈ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਧਾਰ [ਲਏ ਸਨ]।” “ਧਾਰਨਗੇ” ἔπισηρεύω (*ਏਪੀਸੈਰੂਓ*) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਰਿਆ (σῶρευω,²⁵ “ਢੇਰ”) ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ἐπι (*ਏਪੀ*, “ਦੇ ਉੱਪਰ”) ²⁶ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਸ਼ਬਦ ਢੇਰ ਲਾਉਣ ਜਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੇ ਭਾਵ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ KJV)। ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਪਹਾੜ ਜਿੰਡੇ ਵੱਡੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਢੇਰ ਹੇਠਾਂ ਦਫ਼ਨ ਨਾ ਹੋ ਜਾਣ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕ ਸਧਾਰਣ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ “ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ” ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਰੋਮਾਂਚਿਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ “ਜੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ?” ਪਰ “ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?” ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਨਾ, ਨਾ, ਨਾ! ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਬੇਕਾਰ ਹੈ!” ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਤੰਗ-ਦਿਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਦੇ ਹਨ; ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਤਰਸਯੋਗ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉੱਥੇ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਕਠੋਰ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ; ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਹੰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਦੇ ਹਨ।”²⁷

ਆਇਤ 4. ਨਵੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਲਾਲਸਾ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: ਉਹ **ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫੇਰ ਕੇ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਫਿਰਨਗੇ।**²⁸ “ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ” ਆਕਰਸ਼ਕ ਦੰਦ ਕਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਵਿਚਾਰ ਸਨ।²⁹ “ਤੋਂ ... ਫੇਰ ਕੇ” ἀποστρέφω (*ਅਪੋਸਟ੍ਰੇਫੇ*) ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜੋ ἀπό (*ਅਪੋ*, “ਤੋਂ”) ਨੂੰ στρέφω (*ਸਟ੍ਰੇਫੇ*, “ਫੇਰ ਕੇ”) ਨਾਲ ਜੋੜਦਾ ਹੈ।³⁰ “ਸਚਿਆਈ ਤੋਂ ... ਫੇਰ ਕੇ” ਰੋਸ਼ਨੀ ਤੋਂ ਹਨੇਰੇ ਵੱਲ ਮੁੜਣਾ, ਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਨਾਸ ਵੱਲ ਮੁੜਣਾ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿ ਜੇ ਲੋਕ ਨਵੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਮੁੜੇ ਸਨ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਚਿਆਈ ਨੂੰ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 3 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਸਮਾ ਆਵੇਗਾ”; ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ “ਸਮਾਂ” ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸੀ। ਸਥਿਤੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ “ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ” ਨੂੰ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਇਨਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ “ਉਹ ‘ਸਮਾਂ’ ਹੁਣ ਹੈ।”

ਆਇਤ 5. ਦੁਬਾਰਾ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਦੋ ਮੋਨੋਸਲੇਬਲ (ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਾਂ ਵਿਚ ਉੱਤਰ) ὁὐ ὅτι (*ਸੂ ਦੇ*) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ (ਵੇਖੋ 3:10, 14), ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ **ਪਰ ਤੂੰ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਨੇ ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਖਿਆਲੀ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੱਲ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਕਰੇ। ਆਇਤ 5 ਦਾ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਪਰਚਾਰਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੁਆਰਾ, ਚਾਰ ਹੋਰ ਆਖਰੀ

ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਆਗਿਆਵਾਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: **ਤੂੰ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹੀਂ, ਦੁਖ ਝੱਲੀਂ, ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ, ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ।**

“ਸੁਚੇਤ ਰਹੀ” *νήφω* (ਨੇਫੇ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤੁਲਿਤ, ਸਵੈ-ਨਿਯੰਤਰਿਤ ... ਸਾਰੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।”³¹ NIV ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਹੈ “ਸਾਰੀਆਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ।” ਰੋਨਾਲਡ ਏ. ਵਾਰਡ ਨੇ ਇਸ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ: ਭਾਵੇਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬੁਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬੁਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਣ, “ਘਬਰਾਓ ਨਾ; ਚਰਮ ਸੀਮਾ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ; ਜੰਗਲੀ ਫੈਸਲੇ ਨਾ ਲਓ; ਕ੍ਰੋਧ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਬਦਲਾ ਨਾ ਲਓ।”³²

“ਦੁਖ ਝੱਲੀਂ” (*κακοπαθέω*, *ਕੇਕੋਪੈਥਿਓ*) *κακός* (ਕਾਕੋਸ, “ਬੁਰਾ”) ਅਤੇ *πάθος* (ਪੈਥੋਸ, “ਦੁਖ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ।³³ ਥੋੜੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ, ਪੌਲੁਸ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਸਿੱਖਿਆਕਾਂ, ਚੰਚਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ, ਅਤੇ ਰੋਮੀ ਅਤਿਆਚਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ। ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਹ। ਉਸ ਦੀ ਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿ ਸਕੇ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਆਵੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਸਭ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ।” “ਪਰਚਾਰਕ” *εὐαγγελιστής* (*ਯੂਵੈਂਜਲਿਸਟਸ*) ਦਾ ਇੱਕ ਲਿਪੀਅੰਤਰਣ ਹੈ, ਇਹ ਉਸੇ ਜੜ੍ਹ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਇੰਜੀਲ” (*εὐαγγέλιον*, *ਯੂਵੈਂਜਲਿਨ*³⁴) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਵੈਂਜਲਿਸਟ ਇੱਕ “ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ” ਹੈ।³⁵ ਰੋਬਟਸਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ “ਗੌਸਪਲਾਇਜ਼ਰ”³⁶ ਕਿਹਾ।

ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕਈ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਚਾਰਕ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪਰਚਾਰਕ ਦੇ ਉਲਟ “ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਚਾਰਕ” ਸੀ – ਪਰ ਫਿਲਿੱਪੁਸ ਨੂੰ ਇੱਕ “ਪਰਚਾਰਕ” ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੈਸਰਿਆ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 8:39, 40; 21:8, 9)। ਇੱਕ ਹੋਰ ਧਾਰਣਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਨੇ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਕਦੀ ਵੀ ਬਚਾਏ ਹੋਏਆਂ ਨੂੰ ਪਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ – ਪਰ ਪਰਚਾਰਕ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਵਿਚ ਕਈ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।³⁷ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਲੀਸਿਆ ਵਿਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹੋਣ – ਪਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਸੀ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:17)।

ਸ਼ਬਦ “ਪਰਚਾਰਕ” ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਅਤੇ ਮੂਲ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦਾ ਸਾਡੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨਾ ਅਤੇ ਤੀਸਰੇ ਦਿਨ ਮੁਰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਜੀ ਉੱਠਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:1-4)। ਇੰਜੀਲ ਦੀ “ਚੰਗੀ ਖਬਰ” ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਸਾਡਾ ਸੰਦੇਸ਼ “ਬੁਰੀ ਖਬਰ” ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

“ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ,” ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਨੂੰ ਵਾਕ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ “ਕੰਮ” (*ἔργον*, *ਐਰਗੋਨ*) ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ “ਸਿਰਫ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਗੱਲਬਾਤ” ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ

ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਕੰਮ ਹੈ।

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰੀਂ।” “ਸੇਵਕਾਈ” διακονία (ਡਿਆਕੋਨੀਆ, “ਸੇਵਕਾਈ”) ਤੋਂ ਹੈ।³⁸ “ਆਪਣੀ” ਤੋਂ ਭਾਵ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕੋਲ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 25:14, 15; ਰੋਮੀਆਂ 12:6; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:5)। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਾਂਗੇ।

ਇਸ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ “ਪੂਰਿਆਂ” (πληροφορέω, ਫਲੋਰੇਫੋਰੇਓ) ਹੈ। ਇਹ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ πληροφορόω (ਫਲੋਰੂ, “ਭਰਨਾ”) ਅਤੇ φορέω (ਫੋਰੇ, “ਲੈ ਆਉਣਾ”) ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਜੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਪੂਰਾ ਮਾਪ ਲਿਆਓ।”³⁹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਬੇਪਰਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ, ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਨਾਟਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ “ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲਫੂਲ (ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ)” ਹੈ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:58 ਵਿਚ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ: “ਤੁਸੀਂ ਇਸਥਿਰ ਅਤੇ ਅਡੋਲ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਵਧਦੇ ਜਾਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਿਹਨਤ ਥੋਥੀ ਨਹੀਂ ਹੈ” (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

ਚਰਚਾ ਅਧੀਨ ਹਵਾਲਾ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ – ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪਰਵਾਨ ਤਿੰਨ ਪਦਨਾਮ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ “ਇੱਕ ਪਾਦਰੀ” ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ “ਇੱਕ ਰੈਵਰੇਂਡ” ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰ, (1) ਉਹ ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਸੀ (“ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰਕ”), ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ਵਾਹਕ (ਰਾਜੇ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ)। (2) ਉਹ ਇੱਕ ਸੇਵਕ ਸੀ (“ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਿਆਂ ਕਰ”)। “ਸੇਵਕ” ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਦੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਅਹੁਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤਕ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ “ਦ [ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਇੱਕ] ਸੇਵਕ” ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ। ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਕਾਈਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹੈ: ਵਚਨ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ। (3) ਉਹ ਇੱਕ ਪਰਚਾਰਕ ਸੀ (“ਪਰਚਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰੀਂ”), ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਰਚਾਰਕ। ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚੋਂ, “ਪਰਚਾਰਕ” ਸਭ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਫਸੀਆਂ 4:11)। ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ “ਪਰਚਾਰ” (ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣਾ) ਕਰਨਾ ਹੈ, ਪਰ ਯੂਵੈਂਜਲਿਸਟਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਟਸ ਕਿਸੇ ਪੇਸ਼ੇ ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪੇਸ਼ੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ “ਡਾਕਟਰ” ਜਾਂ “ਐਕਟਰ” ਦਾ “-ਟਰ”)।

ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ (4:6-8)

4:6-8 ਵਿਚ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਨ ਨੂੰ ਛੂਹਣ ਵਾਲੀ ਵਿਦਾਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਇਹ 52 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਨੂੰ (ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ) ਹਰ ਯੁੱਗ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਾਈ [ਵਿਦਾ ਹੋਣਾ] ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰ ਨੂੰ ਸਮੇਟਦਾ ਹੈ।⁴⁰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਘਬਰਾਇਆ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਵਿਚ ਅਫਸੋਸ ਜਾਂ ਆਤਮ-ਦਯਾ ਦਾ ਪਰਗਟਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਗੋਂ, ਉਹ ਜਿੱਤ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿੱਤ ਦਾ ਇੱਕ ਜਜ਼ਨ ਹਨ।

ਵਰਤਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ (4:6)

‘ਕਿਉਂ ਜੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਨੂੰ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਕੂਚ ਦਾ ਨਗਾਰਾ ਵੱਜਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 6. ਇਹ ਆਇਤ ਕਿਉਂ ਜੇ (γάρ, ਗਾਰ) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ, “ਪਰ ਤੂੰ ਸਭਨੀਂ ਗੱਲੀ।” ਪਰ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਉਂ ਜੇ ਹੁਣ ਮੈਂ” ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ “ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ” ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ: ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪਰਚਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਬੋਲਿਆ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ “ਮੌਤ” ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ; ਪਰ, ਉਸ ਨੇ ਉੱਜਲ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਨੂੰ ਪੁਰੋਇਆ।

ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਨੂੰ ਹਾਂ।** “ਅਰਥ ਦੇਣ ਨੂੰ ਹਾਂ” ਯੂਨਾਨੀ ਕਿਰਿਆ ὀμνύω (ਸਪੈਂਡੋ) ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਮਧ ਦੀ ਭੱਟ/ਪੀਣ ਦੀ ਭੱਟ।”⁴¹ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲੇ ਪਸ਼ੂ ਬਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮਧ ਦੀ ਭੱਟ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।⁴² ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਨੂੰ ਹਾਂ (ਸੀ)।”⁴³ ਆਉ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ:

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਧ (ਪਰਿਵਾਦ) *ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉੱਡੇਲੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਭੱਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਸਮ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕੰਮ ਸੀ, ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਉੱਡੇਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਂ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੱਥ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭੱਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ “ਇੱਕ ਜੀਉਂਦੇ ਬਲੀਦਾਨ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ (ਰੋਮੀਆਂ 12:1; ਤੁਲਨਾ ਕਰੋ 15:16), ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਕੰਮ ਵਜੋਂ ਵੇਖਿਆ।⁴⁴*

ਵਾਕ “ਹੁਣ ਮੈਂ” ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪੂਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜੱਲਦ ਦੇ ਪੱਥਰ ਤੋਂ ਵਹਿਣ ਵਾਲਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਲਹੂ ਇੱਕ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਆਖਰੀ ਕੰਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇ ਨੇ ਲਿਖਿਆ,

[ਪੌਲੁਸ ਦੇ] ਮਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਕੁਝ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ – ਆਪਣਾ ਪੈਸਾ, ਆਪਣੀ ਸਕੈਲਰਸ਼ਿਪ, ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ, ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਬਲ, ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ, ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਦੀ ਭਗਤੀ। ਸਿਰਫ ਉਸ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਬਾਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਅਨੰਦ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।⁴⁵

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, **ਮੇਰੇ ਕੂਚ ਦਾ ਨਗਾਰਾ ਵੱਜਣ ਲੱਗਾ ਹੈ।** “ਕੂਚ” ἀνάλυσις (ਅੈਨਾਲਿਊਸਿਸ, “ਇੱਕ ਖੋਲਣਾ”) ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ λύω (“ਖੋਲ੍ਹਣਾ”) ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ἀνά (ਅੈਨਾ) ਦੁਆਰਾ ਤੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅੈਨਾਲਿਊਸਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰ ਦਾ ਜੂਲਾ ਲਾਹ ਦੇਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। (ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੀ ਮੇਰਨਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਆਰਾਮ ਹੋਵੇਗਾ।) ਇਹ

ਬੰਧਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਣ ਦਾ ਵੀ ਉਲੇਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। (ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮੌਤ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਰਿਹਾਈ ਸੀ।) ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਲਾਉਣਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।⁴⁶ (ਮੌਤ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮ ਵੱਲ ਵਧੇ।)

ਐਨਾਲਿਊਸਿਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਲਪਨਾ ਇੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਲੰਗਰ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਤੇ ਨਿਕਲਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੀਆਂ ਪਾਲਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਣਾ ਹੈ। “ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਨੇ ਗਹਿਰੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਲਈ ਬੰਦਰਗਾਹ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਲਈ [ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ], ਉਹ ਮੌਤ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਾਲ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਦੀ ਦਸ਼ਾ ਵਿਚ ਆ ਸਕੇ।”⁴⁷

ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੈਦ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਰਖ ਦੇ ਸੰਭਾਵਤ ਨਤੀਜਿਆਂ ਤੇ ਗੌਰ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾ ਰਹਾਂ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਉੱਤਮ ਹੈ” (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:23)। “ਛੁਟਕਾਰਾ” ਇਸ ਆਇਤ ਦੇ “ਕੂਚ” ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਖਰਾਬ ਸਿਹਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਸਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਕਸਰ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, “ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਤੋਂ ਬੇਹਤਰ ਹੈ [ਅਰਥਾਤ, ਮੌਤ ਤੋਂ]।” ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਸ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਮਿਲਣ ਲਈ ਕੂਚ ਕਰਨਾ “ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੰਗਾ” ਜਾਂ “ਬਹੁਤ ਹੀ ਬੇਹਤਰ” ਸੀ (NIV; ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:8)।

ਭੂਤ ਕਾਲ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ (4:7)

‘ਮੈਂ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ, ਮੈਂ ਨਿਰਚਾ ਦੀ ਸਾਂਭ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਆਇਤ 7. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੰਖੇਪ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤਾ: **‘ਮੈਂ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ, ਮੈਂ ਨਿਰਚਾ ਦੀ ਸਾਂਭ ਕੀਤੀ ਹੈ।** ਤਿੰਨੇ ਬਿਆਨ ਪੂਰਣ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹਨ, ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

KJV ਵਿਚ, ਇਹ ਆਇਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, “ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਹੈ,” ਜੋ ਇਸ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ” ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਉਪਪਦ ਹੈ। ਜੇਰ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਲੜਾਈ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਦਾ ਰੂਪ ਕੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜੀ ਹੈ।” ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਲਈ ਲੜਣਾ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਯਤਨ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਆਇਤ 7 ਦਿਆਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਕੇਂਦਰ-ਬਿੰਦੂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਹਰੇਕ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਉਲੇਖ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਕਿਰਿਆ ਦਾ ਉਲੇਖ ਅੰਤ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਪਹਿਲੇ ਵਾਕ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਨੁਵਾਦ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ, ਜੋ ਮੈਂ ਲੜਿਆ ਹਾਂ।”

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:12 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜ”; ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਅਸਲ ਵਿਚ, “ਮੈਂ ਉਹ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ

ਕਿਹਾ ਹੈ।⁴⁸ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵੀ “ਚੰਗੀ ਲੜਾਈ ਲੜਣ” ਲਈ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:10-17)। ਅਸੀਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਹਿਮਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਤੋੜਦੇ ਹਾਂ।

ਅੱਗੋਂ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ” ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜੋ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਦੌੜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।⁴⁹ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ “ਆਪਣੀ ਦੌੜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ [ਕਰਨ]” ਦੀ ਇੱਛਾ ਪਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:24)। ਹੁਣ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਦੌੜ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ,” ਪਰ ਇਹ ਕਿ ਉਸ ਨੇ “ਦੌੜ ਪੂਰੀ ਕਰ ਲਈ ਸੀ।” ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਖਿਰ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਭ ਕੀਤੀ ਹੈ।” “ਸਾਂਭ” (τηρέω, ਟੇਰੇਓ) ਵਿਚ “[ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼] ਨੂੰ ਫੜਣਾ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਛੁੱਟੇ ਨਾ ਜਾਂ ਗੁਆਚ ਨਾ ਜਾਵੇ।”⁵⁰ ਇੱਥੇ “ਨਿਹਚਾ” ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਨਿਜੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਡੋਲਿਆ ਸੀ; ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ (ਜਿਵੇਂ ਅਕਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਸੀਹ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਮੂਹ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਂਭਿਆ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਵੈ-ਪਰੀਖਿਆ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਰਥਪੂਰਣ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਪਹੁੰਚਾਗਾਂ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ, “ਮੈਂ ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਦੌੜ ਮੁਕਾ ਛੱਡੀ, ਮੈਂ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਾਂਭ ਕੀਤੀ ਹੈ।” ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ, ਇਹ ਵਪਾਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ; ਮੇਰੇ ਲਈ, ਇਹ ਅਧੂਰਾ ਵਪਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਚਾਹਤ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭੂ ਅੱਗੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਰਹੇ ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਮੇਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਅੰਤ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਵਿੱਖ ਵੱਲ ਤੱਕਣਾ (4:8)

ਹੁਣ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਧਰਮੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਓਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਿਆ।

ਆਇਤ 8. ਪੌਲੁਸ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ, ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; 3:14; ਤੀਤੁਸ 3:12); ਪਰ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹੋਰ ਸਨ: ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਿਆ, **ਹੁਣ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਧਰਮੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।** ਇਹ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਘਮੰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਫੁੱਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉੱਚੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਲਈ ਅਚਰਜ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਪਾਪੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪਾਪੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

“ਹੁਣ ਤੋਂ” ਇੱਕ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਸ਼ਬਦ, *λοιπόν* (ਲੇਈਪੋਨ)⁵¹ ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ “ਇੱਕ ਚਮਕਦੇ

ਨੀਓਨ ਤੀਰ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ – ਜੇ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਇੱਕ ਬੇਹਤਰ ਭੂਮੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। “ਪ੍ਰਭੂ ਜੋ ਧਰਮੀ ਨਿਆਈ” ਹੈ “ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ (ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ)” (4:1)। “ਉਸ ਦਿਨ” ਉਸ ਮਹਾਨ ਦਿਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵੱਲ ਸਾਰੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਅਕਾਸ਼ ਚਾਦਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਪੇਟੇ ਜਾਣਗੇ (ਪਰਕਾਸ਼ 6:14), ਉਹ ਦਿਨ ਜਿਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਮੱਤੀ 25:31-33 ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

“.. ਜਦ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤ੍ਰ ਆਪਣੇ ਤੇਜ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਦੂਤਾਂ ਸਣੇ ਆਵੇਗਾ ਤਦ ਉਹ ਆਪਣੇ ਤੇਜ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠੇਗਾ। ਅਰ ਸਭ ਕੋਮਾਂ ਉਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਰ ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਅਯਾਲੀ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਬੱਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਖਰਿਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਓਸੇ ਤਰਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਏ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕਰੇਗਾ। ਅਤੇ ਉਹ ਭੇਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਅਰ ਬੱਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ ਖੜਿਆਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇੱਥੇ ਯਿਸੂ ਜੋ ਇੱਕ ਧਰਮੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨੀਰੇ ਜੋ ਅਧਰਮੀ ਨਿਆਈ ਹੈ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਬਿਲ ਮੈਂਕ ਇੰਟਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਅਧਰਮੀ ਨਿਆਈ ਸ਼ਾਇਦ [ਪੌਲੂਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੰਦਾ], ਪਰ ਧਰਮੀ ਨਿਆਈ” ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰੇਗਾ। ਸਵਰਗ ਦੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਧਰਤੀ ਦੇ ਅਨੁਚਿਤ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇ ਲਈ ਬਰੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।”⁵³

ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚਲਾ “ਮੁਕਟ” ਇੱਕ *σῴζωμαι* (*ਸਟੇਫਾਨੇਸ*) ਹੈ, ਜਿੱਤ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁਕਟ, ਯੂਨਾਨੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਜੇਤੂਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਗਜਰਾ⁵⁴ (ਅੱਜ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਗਮਿਆਂ ਦਾ ਨਾਲ ਤੁਲਨਾਤਮਕ)। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਲਈ, ਉਸ ਦਾ ਇਨਾਮ ਇੱਕ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਮਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਜਲਦੀ ਹੀ ਕੁਮਲਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ “ਤੇਜ ਦਾ ਉਹ ਮੁਕਟ ... ਜਿਹੜਾ ਕੁਮਲਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ” (1 ਪਤਰਸ 5:4; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 9:25)।

ਟਿੱਪਣੀਕਾਰ “ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ” ਵਾਕ ਦੇ ਸਟੀਕ ਅਰਥ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, “ਦਾ ਮੁਕਟ” “ਇੱਕ ਮੁਕਟ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।” “ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਟ” (ਪਰਕਾਸ਼ 2:10) “ਇੱਕ ਮੁਕਟ ਜਿਸ ਵਿਚ [ਅਨੰਤ] ਜੀਵਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ” (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 1:12)। “ਤੇਜ ਦਾ ਮੁਕਟ” (1 ਪਤਰਸ 5:4) ਇਹ ਉਹ ਮੁਕਟ ਹੈ, “ਇੱਕ ਮੁਕਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਹਿਮਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।” ਇੱਥੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪੌਲੂਸ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਕਾਰਣ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਗਿਣਿਆ। ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਆਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਪੌਲੂਸ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਧਰਮੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਰਜ ਡਬਲਿਯੂ. ਨਾਇਟ III ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਵਾਕ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰਕਾਰ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ‘ਮੁਕਟ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ, ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਹੈ,’” “‘ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੀ’ ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਸਿੱਧ ਸਥਿਤੀ” ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।⁵⁵

ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੁੱਝ ਆਇਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੌਲੂਸ ਨੇ ਸ਼ਬਦ “ਧਾਰਮਿਕਤਾ” ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ “ਸਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ (3:16)। 4:8 ਵਿਚਲੇ ਵਾਕ ਦੀ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ “ਮੁਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਦੇ ਹਨ।” TEV ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੰਸਕਰਣਾਂ ਵਿਚ “ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਨਾਮ।” ਰੇਬਰਟਸਨ ਨੇ ਦੋ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ: “ਇੱਕ ਮੁਕਟ ਜਿਸ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਇਨਾਮ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।”⁵⁶

ਪਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਵਾਕ “ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ,” ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਰੂਪਕ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਅਨੰਤ ਇਨਾਮ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸੁਰ “ਓਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਅੰਝੂ ਪੁੰਝੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਨਾ ਹੋਵੇਗੀ, ਨਾ ਅਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਗ ਨਾ ਰੋਣਾ ਨਾ ਦੁਖ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ” (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 21:4)। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੁਖ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਕੂਚ ਕਰਨ, ਬਲੀਦਾਨ, ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਸੀ – ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦੰਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ: “ਹੁਣ ਤੋਂ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ ਮੇਰੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਭੂ ... ਉਸ ਦਿਨ ਮੈਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।” ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦਲੇਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਆਤਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:12), ਪਰ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਈਬਲ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਲਿਖੀਆਂ ਅਰਥਾਤ ... ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣੋ ਜੇ ਸਦੀਪਕ ਜੀਵਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 5:13; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਭਰੋਸੇ ਦੀ ਇਹ ਭਾਵਨਾ ਸਵੈ-ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਦਯਾ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾ ਵਿਚ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

“ਮੁਕਟ” ਸਿਰਫ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਰਸੂਲਾਂ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਨਾਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, “ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਕਟ” (ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਰਸਾਇਆ: **ਕੇਵਲ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਓਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਿਆ।** ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਵੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਪਣੇ ਕਿੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ ਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕਟ ਰੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ! ਇਹ ਲਗਭਗ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਾਇਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੇ ਯਕੀਨ ਕਰ ਸਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ।

“ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ” ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਆਮਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ 4:1 ਵਿਚ ਹੈ।⁵⁷ ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਿਆ (*ἀγαπάω*, ਆਗਾਪਾਓ) ਮਸੀਹ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਬੜੀ ਬੇਸਬਰੀ ਨਾਲ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ। ਇਹ “ਇੱਕ ਲਾਲਸਾ ਜਾਂ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੀ ਹੈ।”⁵⁸ ਇਸ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਆਗਾਪਾਓ ਨੂੰ ਪੂਰਣ ਕਾਲ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਭੂਤ ਕਾਲ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਅਤੇ ਪੱਕੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ “ਜੇ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ [ਜੇ] ਉਸ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਜਾਣਦਾ ਹੈ।”⁵⁹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਲੀਸੀਆ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲੜਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ – ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਉਡੀਕਦੇ ਸਨ ਤਾਂਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਵੇ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 3:20)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, “ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ, ਆਓ” (ਪਰਕਾਸ਼ 22:20; ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:22)।

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਚਰਮ ਸੀਮਾਈ ਭਾਗ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ 4:1-8 ਤੇ ਪੂਰੇ ਤੌਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖੇਗਾ (1:4), ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਕੀ

ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਕੂਚ ਦਾ ਸਮਾਂ “ਬਹੁਤ ਨਜ਼ਦੀਕ” ਸੀ (4:6; KJV); ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਦੁਗਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਨਾਲ ਖੜਾ ਰਹੇ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ; “ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ। ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਰਹੁ” (4:2)।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲੋਕ (4:9-15)

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਦਾ ਹੋਣ ਅਤੇ 4:6-8 ਵਿੱਚ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਸਤਾਰਿਤ ਅਨੁਲੇਖ ਹਨ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੋਟਸ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਕਾਹਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਭਰਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਦੇ ਆਖਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਹਨ। ਕਰੀਬੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਇਤਾਂ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਤਤਕਾਲਿਤਾ ਨਾਲ ਯੜਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਾਸ ਅਤੇ ਹੱਡੀਆਂ ਸਨ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਵਰਗਾ ਸੁਭਾਅ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 5:17)। ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਸੀ⁶⁰ – ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਸਾਂਭਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਹੈ।

“ਤੂੰ [ਤਿਮੋਥਿਉਸ] ਮੇਰੇ ਕੋਲ ... ਜਤਨ ਕਰ” (4:9-13)

⁹ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਛੇਤੀ ਆਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ। ¹⁰ਕਿਉਂ ਜੋ ਦੇਮਾਸ ਨੇ ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਲਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੱਸਲੁਨੀਕਿਯਾ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ, ਕਰੇਸਕੇਸ ਗਲਾਤਿਯਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਦਲਮਾਤਿਯਾ ਨੂੰ। ¹¹ਇਕੱਲਾ ਲੂਕਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਤੂੰ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੈ। ¹²ਪਰ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਫ਼ਸੁਸ ਭੇਜਿਆ। ¹³ਉਹ ਚੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤ੍ਰੇਆਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੁਸ ਦੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆਇਆ ਸਾਂ ਅਤੇ ਪੇਥੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਤੂੰ ਲੈਂਦਾ ਆਵੀਂ।

ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਨਿਜੀ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਹਨ। ਸਗੋਂ, ਉਹ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ, 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਆਇਤਾਂ “ਪੁਰਾਤਨਤਾ ਤੋਂ ਨਿੱਜੀ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ,”⁶¹ ਸਿਲਸਿਲੇਵਾਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਆਇਤ 9. “ਇਕੱਲੇਪਣ” ਨੂੰ “ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਨੇਪਣ ਵਾਲਾ,”⁶² ਸ਼ਬਦ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨਿਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਆਵੇ, ... ਜਤਨ ਕਰ। ਇਹ ਵਾਕ $\sigma\upsilon\upsilon\delta\acute{\alpha}\zeta\omega$ (ਸਪੈਦਾਜ਼ੇ) ਤੋਂ ਹੈ, ਜੋ 2:15 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ “ਪੂਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼” (NIV) ਕਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਆਇਤ 21 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: “ਤੂੰ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ।” ਜਦੋਂ ਰਸੂਲ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ “ਪ੍ਰਭੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ (ਉਸਦਾ) ਪਿਆਰਾ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਜੋਗ ਪੁੱਤ੍ਰ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਰਹੇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:17)।

ਆਇਤ 10. ਅਗਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਾਰਣਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਸੀ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਉਹ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਹੁਣ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਮਾਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ: **ਕਿਉਂ ਜੇ ਦੇਮਾਸ ਨੇ ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਨਾਲ ਮੇਰ ਲਾ ਕੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬੱਸਲੁਨੀਕਿਆ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਦੇਮਾਸ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੀ।** ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਆਇਆ ਹੈ। ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:14 ਵਿਚ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਉਲੇਖ ਹੈ। ਫਿਲੇਮੋਨ 24 ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਸਹਿ ਕਰਮੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਸਰੀ ਵਾਰ ਇਸ ਮੂਲਪਾਠ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਗੋੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਇਤ 10 ਅਤੇ 8 ਵਿਚ ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਫਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਇਤ 8 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਜਾਤਾ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ; ਪਰ, ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰਾ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੇਮਾਸ ਨੇ “ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਨਾਲ ਮੇਰ (ਲਾ ਕੇ) ਲਾ ਲਿਆ” (αἰών, ਆਈਓਨ, “ਜੁੱਗ”)।

ਅਸੀਂ “ਇਸ ਵਰਤਮਾਨ ਜੁੱਗ ਨਾਲ ਮੇਰ ਲਾ ਕੇ” ਦੇ ਸਹੀ ਅਰਥ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ, ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਮਾਸ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦਿਆਂ ਸੁੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ “ਪਾਪ ਦਾ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸ ... ਜੋ ਥੋੜੇ ਚਿਰ ਲਈ ਹੈ” ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:25. ਸਤਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦੇ ਲਈ “ਥੋੜੇ ਚਿਰ ਦਾ ਸੁੱਖ ਰੱਖੋ” ਰੋਮ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਨੀਰੇ ਦੇ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਮਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਸੀ,”⁶³ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਭੱਜ ਗਿਆ। ਏ. ਸੀ ਹਾਰਵੇ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਦੇਮਾਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਹਿੰਮਤ ਕਿ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸੰਤ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਸਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੇ ਖਤਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕਦਾ।”⁶⁴

ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਪੱਕਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਦੇਮਾਸ ਬੱਸਲੁਨੀਕੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਭੱਜ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਜੱਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ?⁶⁵ ਕੀ ਉੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ? ਕੀ ਉਹ ਰੋਮ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ? ਕੁਝ ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੇਮਾਸ ਨੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਬੱਸਲੁਨੀਕੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸੰਖੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਚੁਣ ਲਿਆ। ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਸੋਚਣਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ਬਦ “ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ” ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਹੈ। “ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ” ἐγκαταλείπω (ਐਨਕਾਤਾਲੇਇਪੋ) ਤੋਂ ਹਾਂ, ਜੋ λείπω (ਲਾਇਪੋ, “ਛੱਡ ਜਾਣਾ”) ਦੇ ਪੂਰਵ ਸਰਗਾਂ (ἐν, ਐਨ, ਅਤੇ, κατά, ਕਾਤਾ) ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਛੱਡ ਦੇਣਾ, ਤਿਆਗ ਦੇਣਾ, ਕਠੋਰ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਛੱਡ ਜਾਣਾ, ਜਾਂ ਲਾਚਾਰ ਛੱਡ ਜਾਣਾ।”⁶⁶ ਇਹ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਇਤ 16 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ, “ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ... ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ।” ਇੱਕ “ਭਗੋੜਾ” ਹੋਣਾ ਨੀਚਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੇਮਾਸ ਉਹੀ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫਿਰ ਦੋ ਹੋਰ ਸੰਗੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਕਰੇਸਕੇਸ ਗਲਾਤਿਯਾ ਨੂੰ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ।** ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਕਰੇਸਕੇਸ ਕੌਣ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਦਾਸ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗਲਾਤਿਯਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

“ਗਲਾਤਿਯਾ” ਲਗਭਗ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਵਿਚਲਾ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।⁶⁷

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੋੜਿਆ, **ਤੀਤੁਸ ਦਲਮਾਤਿਯਾ ਨੂੰ**। ਤੀਤੁਸ ਉਹ ਕਰਮੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਮੁਸਕਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਕਰੇਤ ਦੇ ਟਾਪੂ ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਤੀਤੁਸ 1:4, 5)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕਰੇਤ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇਵਜ਼ੀ ਭੇਜਿਆ ਤਾਂ ਕਿ ਤੀਤੁਸ ਉਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਸਕੇ (ਤੀਤੁਸ 3:12)। ਰੋਮ ਵਿਚ ਦੁਬਾਰਾ ਕੈਦੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਦਲਮਾਤਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ। ਦਲਮਾਤਿਯਾ, ਇੱਲੁਰਿਕੁਨ ਦੇ ਦੋ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ।⁶⁸ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਇੱਲੁਰਿਕੁਨ ਤੀਕ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ ਖਬਰੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ” (ਰੋਮੀਆਂ 15:19)। ਹੁਣ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸਧਾਰਣ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਕ ਨਵਾਂ ਕੰਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਜਾਂ ਜੇ ਪਹਿਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ।

ਆਇਤ 11. ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੌਲੁਸ ਮੌਤ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਲੇ ਵੀ “ਸਾਰੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ” ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:28)। ਹੁਣ ਉਹ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਜਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ – ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਕਰੋਸਕੇਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਜਦ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੰਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਪੌਲੁਸ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਕੱਲਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ। ਇੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਇਕੱਲੇਪਣ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: **ਇਕੱਲਾ ਲੂਕਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ।**

ਲੂਕਾ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਲੂਕਾ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਅਤੇ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਲੇਖਕ ਹੈ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਪਯੋਗੀ, ਸਗੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਫਿਲੋਮੇਨ 24)। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਮਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦੇ ਦੌਰੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਰੋਮ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੀ ਉੱਥੇ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਹ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਰਸੂਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਵਰਗੇ ਬਦਨਾਮ “ਅਪਰਾਧੀ” ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ, ਪਰ ਲੂਕਾ ਡਰਿਆ ਨਹੀਂ। ਜੈਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ “[ਲੂਕਾ ਦੀ] ਬੋਲੇੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੀ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਇਕ ਗਵਾਹੀ” ਆਖਿਆ ਸੀ।⁶⁹

ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ, “ਪਿਆਰੇ ਵੈਦਾ” (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:14) ਨੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਦਰਦ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 11:23-27; 12:7-9)। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਬੋਲ ਕੇ ਲਿਖਵਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਅਧਿਐਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਲੂਕਾ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਸ ਸਮੇਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਲੂਕਾ ਹੀ ਇਕੱਲਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। 21 ਆਇਤ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੋਰ ਕਈ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰ, ਸਿਰਫ ਲੂਕਾ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ “ਨਾਲ” ਸੀ – ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ

ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਜਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਤੱਕ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਲੂਕਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵੀ ਲੂਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆ ਮਿਲੇ, ਪਰ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, **ਤੂੰ ਮਰਕੁਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੀਂ ਕਿਉਂ ਜੇ ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੈ।** ਪਰਤੱਥ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਰਕੁਸ ਕਿੱਥੇ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੋਮ ਨੂੰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਮਰਕੁਸ, ਜੋ ਕਿ ਬਰਨਬਾਸ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:10), ਯੂਹੰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਮਰਕੁਸ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 12:12) ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਬਰਨਬਾਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 13:1-5, 13)। ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਬਰਨਬਾਸ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਯਾਤਰਾ ਵਿਚ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 15:36-41)। ਪਰ, ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਸਮਾਂ ਬੀਤਦਾ ਗਿਆ, ਮਰਕੁਸ ਸਿਆਣਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ, ਮਰਕੁਸ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:10)। ਇੱਥੇ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੈ।” ਇਹ ਕਿਰਿਆ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ “ਹੈ” ਜੋ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ: “ਉਹ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।” “ਕੰਮ ਦਾ” ਹੋਣ (εὐχρηστος, ਯੂਚਰੈਸਟੋਸ) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਦਦਗਾਰ, ਫਾਇਦੇਮੰਦ, ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਯੋਗ” ਹੋਣਾ⁷⁰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ “ਸੇਵਾ” (διακονία, ਡਾਈਕੋਨੀਆ⁷¹) ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਸੀ ਜੋ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸੀ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16) ਜਾਂ ਵਚਨ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਰੋਸਕੋਸ ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ (4:10)। ਸ਼ਾਇਦ, ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੋਹਾਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ, ਲੂਕਾ ਅਤੇ ਮਰਕੁਸ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਇਕੱਠੇ ਸਨ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:1; 4:10, 14) ਅਤੇ ਹੁਣ ਰਸੂਲ ਇਹ ਇੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਤਿੰਨੇ ਇਕ ਥਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ। ਡੋਲ ਹਾਰਟਮੈਨ ਨੇ ਕਦੇ-ਕਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਦਾ “ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਸੈਮੀਨਾਰ” ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੇ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ 27 ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 16 ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਸਨ (ਮਰਕੁਸ, ਲੂਕਾ, ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ) – ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀ ਲਿਖਤ ਦਾ ਲਗਭਗ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ! ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿੰਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ!

ਆਇਤ 12. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਭੇਜਿਆ ਸੀ: **ਪਰ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਅਫ਼ਸੁਸ ਭੇਜਿਆ।** ਤੁਖਿਕੁਸ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਟੀਮ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੁਸ, ਕੁਲੁੱਸੈ ਅਤੇ ਸ਼ਾਇਦ ਫਿਲੇਮੇਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਸੌਂਪੇ ਸਨ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21, 22; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:7, 8)। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ “ਪਿਆਰਾ ਭਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿੱਚ ਮਾਤਬਰ ਸੇਵਕ” ਆਖਿਆ ਸੀ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 6:21; ਵੇਖੋ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:7)। ਹੁਣ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸੀ। ਜੇ. ਡਬਲਿਯੂ. ਰੌਬਰਟਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਯੂਨਾਨੀ ਕਾਲ [‘ਭੇਜਿਆ’]

ਪੱਤਰਾਤਮਕ ਹੈ।⁷² ਜੇ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੁਖਿਕੁਸ ਨੂੰ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਤੁਖਿਕੁਸ “ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ” ਸੀ ਅਤੇ “ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸੀ,”⁷³ ਇਸ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਹ ਥਾਂ ਛੱਡ ਕੇ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 13. ਪੋਲੁਸ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵੀ ਲੋੜਾਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, ਉਹ ਚੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁੰ ਡੇਰ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੁਸ ਦੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਆਇਆ ਸਾਂ ਅਤੇ ਪੋਥੀਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਉਹ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ ਤੂੰ ਲੈਂਦਾ ਆਵੀਂ। ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਤੋਂ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਰਸਤਾ ਲੈਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੁੰ ਡੇਰ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਹੋ ਕਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੁੰ ਡੇਰ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਗੁਜਰਿਆ, ਤਾਂ ਪੋਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਪੋਲੁਸ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਲਈ ਆਵੇ। ਪੋਲੁਸ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੋਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤੁੰ ਡੇਰ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੀ।⁷⁴ ਉਹ ਆਪਣੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕਾਰਪੁਸ ਹੈ (ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇੱਥੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੱਡ ਆਇਆ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਲਵੇਗਾ ਪਰ ਉਹ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਚੀਜ਼ ਉਸ ਦਾ “ਚੇਗਾ” (φαίλονης, ਫਾਈਲੋਨਿਸ) ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਇਕ ਵੱਡਾ, ਭਾਰਾ, ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰਾਂ ਵਾਲਾ ਬਾਹਰੀ ਬਸਤ੍ਰ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਗੋਲਾਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰ ਥਾਈਂ ਪਹਿਨਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਛੇਦ ਸੀ। ਡਬਲਿਯੂ. ਈ. ਵਾਈਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ “ਤੁਫ਼ਾਨੀ ਮੈਸਮ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕ ‘ਚੇਗਾ’” ਆਖਿਆ ਸੀ।⁷⁵ ਪੋਲੁਸ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਝੱਲਣ ਦਾ ਮਜ਼ਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਸਲੂਬ ਵਾਲੇ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਠੰਡ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਆਲ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ (4:21) ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਮੇਢਿਆਂ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਲਵੇਟਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਪੁਰਾਣਾ ਚੇਗਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

“ਚੇਗੇ” ਦੀ ਬਜਾਇ, ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਈਆਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪੋਲੁਸ “ਬਕਸਾ” ਜਾਂ “ਪੁਸਤਕ ਦੀ ਜਿਲਦ” ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ, ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਫਾਈਲੋਨਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ “‘ਸਫ਼ਰੀ ਬੈਗ’ ਅਨੁਵਾਦ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ; ... ਪੈਪੀਪਸ ਲਵੇਟਵੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਚਮੜੇ ਦੇ ਢੱਕਣ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”⁷⁶

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਆਇਤ 13 ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ “ਕੀ ਲੂਕਾ ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਚੇਗੇ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ? ਰਸੂਲ ਇਹ ਖਾਸ ਚੇਗਾ ਹੀ ਕਿਉਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ? ਮੇਰਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਉਸੇ ਕਾਰਣ ਇਹ ਚੇਗਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਨਵੇਂ ਬੂਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਪੁਰਾਣੇ ਬੂਟ ਪਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਚੇਗੇ ਨਾਲ ਲਵੇਟਣ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿੱਘ ਪਹੁੰਚੇਗਾ; ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿੱਘ ਕਰੇਗਾ। ਕਲੈਰੰਸ ਐਡਵਰਡ ਮੈਕਾਰਟਨੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਸੀ: “ਇਹ ਭੂਮੱਧ ਸਾਗਰ ਦੇ ਖਾਰੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਗਿੱਲਾ ਸੀ, ਗਲਾਤਿਯਾ ਦੀ ਬਰਫ ਨਾਲ ਸਫੇਦ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਇਗਨੇਸ਼ੀਅਨ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਯੂੜ ਨਾਲ ਪੀਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ

ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਖਾਤਰ ਉਸ ਦੇ ਜਖਮਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਲਾਲ ਸੂਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।⁷⁷ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਚਾਰਲਸ ਰਿਰੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਚੇਰੇ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਦੀ ਦੇ ਪਾਲੇ ਦੌਰਾਨ ਬੁੱਢੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿੱਘਾ ਰੱਖਣਾ ਸੀ।⁷⁸”

ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੇ ਲਈ ਵੀ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਾਰਣ, ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ “ਪੋਥੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤੇ” ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਪੋਥੀਆਂ” βιβλίον (*ਬਿਬਲੀਓਨ*) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ “ਬਾਈਬਲ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ। ਕੁਝ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਇੱਥੇ “ਲਪੇਟਵੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ” ਹੈ (ਵੇਖੋ NIV; NJB; CJB), ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਆਮ ਸਰੂਪ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਪੈਪੀਰਸ ਦੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।⁷⁹ ਲਾਤੀਨੀ ਸ਼ਬਦ *ਪੈਪੀਰਸ* ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “ਪੇਪਰ” ਦੇ ਪਿਛੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਮੋਟੀ, ਕਾਗਜ਼ ਵਰਗੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੈਪੀਰਸ ਦੇ ਪੌਦੇ ਦੇ ਗੁੱਦੇ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀਆਂ ਪੈਪੀਰਸ ਦੀਆਂ ਲਵੇਟਵੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ “ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ” “ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤੇ” ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। “ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤੇ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *μεμβράνα* (*ਮੈਂਬਰਾਨਾ*) ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਚਮੜੀ” ਜਾਂ “ਚਮੜੇ ਦਾ ਪੱਤਰ।⁸⁰ ਚਮੜੇ ਦਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਟਿਕਾਊ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ:

[ਇਹ] ਭੇਡ ਜਾਂ ਬੱਕਰੀ ਦੀ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਚਮੜੀ ਤੋਂ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਚੂਨੇ ਵਿਚ ਭਿਉਂ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੰਨਿਆ, ਧੋਤਾ, ਸੁਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਫੈਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਹੀਨੇ ਚਾਕ ਜਾਂ ਚੂਨੇ ਅਤੇ ਲਾਵਾ ਪੱਥਰ ਨਾਲ ਮੁਲਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕਿਸਮ ਨੂੰ “ਚਮ-ਪੱਤਰ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੱਡੇ ਜਾਂ [ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ] ਦੀ ਚਮੜੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।⁸¹

ਅਸੀਂ ਪੈਪੀਰਸ ਅਤੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤੇ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਿਲਦਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ਇਕ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਪੁਸਤਕਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪੌਲੁਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਖਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਚਾਓ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹੀਅਤ ਇਕ “ਨਵਾਂ” (ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ) ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਯਹੂਦੀ ਧਰਮ ਦੀ ਇਕ ਸੁਭਾਵਕ ਉਤਪਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੋਥੀਆਂ ਵਿਚ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ, ਉੱਤਮ ਲੇਖਕ ਜਾਂ ਦੋ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ), ਜਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਦਾ ਸਬੂਤ ਜਿਸ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਮੇਰਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ “ਪੋਥੀਆਂ” ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਾਥੀ ਲੂਕਾ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀਆਂ ਨਕਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।⁸²

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਭਾਵੇਂ ਜੋ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਚਾਰਲਸ ਐਚ. ਸਪੱਰਜੀਅਨ ਨੇ ਆਖਿਆ,

ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਘੱਟੋ-

ਘੱਟ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਤਜਰਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਉਹ ਤੀਜੇ ਅਕਾਸ਼ ਉੱਤੇ ਅਚਾਣਕ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ, [ਮਨੁੱਖ] ਦੇ ਲਈ ਬੋਲਈਆਂ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ! ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਹਿੱਸਾ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੋਥੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ!⁸³

ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪਰਚਾਰਕ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਮੈਕਗਾਰਵੇ ਆਪਣਾ ਦੇਸ ਛੱਡ ਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਗਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ (ਪੁਸਤਕਾਲਾ) ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ।⁸⁴ ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਉਸ ਇਕਾਂਤ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਵਿਅਸਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:8)।

ਪੌਲੁਸ ਇਕੱਲਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਉਸ ਨੂੰ ਠੰਡ ਲੱਗਦੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਚੋਗੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਪੋਥੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਡੀਆਂ ਵੀ ਭਾਵਨਾਤਮਕ, ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੀਏ, ਪਰ ਆਓ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਦੇਈਏ।

“ਚੈਕਸ ਰਹੀ” (4:14, 15)

¹⁴ਸਿਕੰਦਰ ਠਠੇਰੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਦੀ ਕੀਤੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਹ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਨੂੰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ। ¹⁵ਉਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਵੀ ਚੈਕਸ ਰਹੀਂ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ।

ਆਇਤ 14. ਪੌਲੁਸ ਨਿੱਜੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਕ ਚਿਤਾਵਨੀ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ, **ਸਿਕੰਦਰ ਠਠੇਰੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਦੀ ਕੀਤੀ।** ਕਿਉਂਕਿ “ਸਿਕੰਦਰ” ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਆਮ ਨਾਂ ਸੀ (ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਮਹਾਨ ਸਿਕੰਦਰ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ), ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਹ ਸਿਕੰਦਰ ਕੌਣ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹੀ ਸਿਕੰਦਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:20 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ” ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:33 ਵਾਲਾ ਸਿਕੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਰਤਮਾਨ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਉਸ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਿਰਫ ਇਕ “ਠਠੇਰੇ” (χαλκεύς, ਚਾਕਿਉਸ) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਕ ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਧਾਤੂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਵਾਲਾ” ਸੀ (ਵੇਖੋ NIV)।⁸⁵ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਮ ਇਸ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਜਾਣ ਲਵੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਕਿਹੜੇ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਇਸ ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ “ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਬਦੀ ਕੀਤੀ।” ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ਬਦ “ਕੀਤੀ” (ἐνόηκνυμι, ਐਂਡਿਕਨੁਮੀ) ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਲਕਿ, ਇਹ “ਦਿਖਾਉਣ” ਦਾ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਹੈ। 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16 ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪਰਗਟ” ਅਤੇ ਤੀਤੁਸ 2:10 ਵਿਚ “ਵਿਖਾਲਣ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਫਰਤ ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਵਿਖਾਇਆ ਸੀ।

“ਬਚੀ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *κακός* (*ਕਾਕੋਸ*, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਬੁਰਾਈ”; ਵੇਖੋ KJV) ਦੇ ਬਹੁਵਚਨ ਰੂਪ ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨਾਲ ਕਿਹੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ “ਬਚੀ” ਜਾਂ “ਬੁਰਾਈ” ਕੀਤੀ ਸੀ? ਅਗਲੀ ਆਇਤ ਵਿਚ, ਰਸੂਲ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਉਹ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ।” ਸ਼ਾਇਦ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਬਸ ਇਹੀ ਸੀ – ਪਰ ਆਇਤ 14 ਵਿਚ “ਮੇਰੇ ਨਾਲ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿੱਜੀ ਸੀ। ਇਕ ਸ਼ਬਦਕੋਸ਼ *ਐਂਡਿਕਨਮੀ* ਦਾ “ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨਾ” ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੱਧ ਸਵੱਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਦੋਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ”⁸⁶ ਗੋਰਡਨ ਡੀ. ਫੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ “ਅਕਸਰ ‘ਕਿਸੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ’ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਭਾਵ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।”⁸⁷ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿਕੰਦਰ ਉਹ ਖਬਰੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਹੜਾ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਦੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ।⁸⁸

ਸਿਕੰਦਰ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਬਚੀਆਂ ਕੀਤੀ ਸਨ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਪ੍ਰਭੂ ਉਹ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਨੂੰ ਫਲ ਦੇਵੇਗਾ** (ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰ 62:12)। ਇਹ ਇਕ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਗਲਾਤੀਆਂ 6:7 ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ: “ਮਨੁੱਖ ਜੋ ਕੁਝ ਬੀਜਦਾ ਹੈ ਸੋਈਓ ਵੱਢੇਗਾ ਭੀ।” ਪੌਲੁਸ ਰੋਮੀਆਂ 12:19 ਵਿਚ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ: “ਹੇ ਪਿਆਰਿਓ, ਆਪਣਾ ਬਦਲਾ ਨਾ ਲਓ ਪਰ ਕ੍ਰੋਧ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦਿਓ ਕਿਉਂ ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ ਭਈ ‘ਬਦਲਾ ਲੈਣਾ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਮੈਂ ਹੀ ਵੱਟਾ ਲਾਹਵਾਂਗਾ।’”

ਆਇਤ 15. ਇੱਥੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸਿੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ: ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਟਕਰੇਗਾ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਉਸ ਤੋਂ ਤੂੰ ਵੀ ਚੌਕਸ ਰਹਿ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨੇ ਸਾਡੀਆਂ⁸⁹ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ।** ਸਿਕੰਦਰ ਜਿਸ ਥਾਂ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਉਸ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਸੀ ਜੋ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਰੋਮ ਨੂੰ (ਤ੍ਰੇਆਸ ਵਿਚ) ਜਾਣ ਲਈ ਲਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਥਾਂ ਰੋਮ ਵਿਚ ਹੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਸਿਕੰਦਰ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਜਾਂ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ (4:16-22)

ਵੈਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵਿਅਰਸਬੀ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, “ਇਕ ਮਹਾਨ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਇਕ ਖਿੜਕੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਉਹ ਇਕ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ।”⁹⁰ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੇ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਇਕ ਫੁਟਕਲ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਣਾ ਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਲੂਕਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਪੱਤਰ ਲਿਖਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਕਲਮ ਫੜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਹਿੱਸਾ ਖੁਦ ਲਿਖਿਆ (ਵੇਖੋ 2 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3:17)। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਅੰਤਿਮ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ-ਪੜਤਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਹਨ। ਹਰ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੜਨਾਵ (ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ “ਮੈਂ” ਜਾਂ “ਮੈਨੂੰ”) ਮਿਲਦਾ ਹੈ।⁹¹

“ਉਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇ” (4:16-18)

¹⁶ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ਕਿਨੇ ਮੇਰੀ ਹਾਮੀ ਨਾ ਭਰੀ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਦਾ ਲੇਖਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਨਾ ਪਵੇ। ¹⁷ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਕੀਤਾ ਭਈ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਨ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਸੱਭੇ ਸੁਣਨ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ। ¹⁸ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੂੰ ਹਰੇਕ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁਡਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ ਲਈ ਸਮੂਲ ਰੱਖੇਗਾ। ਉਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।

ਆਇਤ 16. 4:14 ਵਿਚ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਬੁਰੇ ਵਰਤਾਓ ਦੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨੇ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਾਇਆ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਏ ਸਨ: **ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਉੱਤੇ ਕਿਨੇ ਮੇਰੀ ਹਾਮੀ ਨਾ ਭਰੀ।** “ਪੇਸ਼ੀ” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀπολογία (*ਅਪੋਲੋਜੀਆ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ “ਅਪੋਲੋਜੀ” ਅਤੇ “ਅਪੋਲੋਜੈਟਿਕਸ” ਮਿਲਦਾ ਹੈ।⁹² ਇਹ “ਮੌਖਿਕ ਪੇਸ਼ੀ” ਨੂੰ ਪਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ⁹³; ਇਹ “ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਬਚਾਓ ਦੇ ਲਈ ਪਾਰੰਪਰਿਕ ਯੂਨਾਨੀ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ” ਸੀ।⁹⁴ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਮੌਖਿਕ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 22:1-21 ਅਤੇ 26:1-29 ਵਿਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀਆਂ “ਪੇਸ਼ੀਆਂ” ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਜਾਂ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਆਸ ਲਗਾਏ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ 4:16 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ “ਪਹਿਲੀ [ਮੌਖਿਕ] ਪੇਸ਼ੀ” ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਕੁਝ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23:1-10 ਵਿਚ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਕੁਝ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 24:1-22 ਜਾਂ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 25:11, 18 ਵਿਚ ਕੈਸਰਿਯਾ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਆਰੰਭਕ ਮਸੀਹੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਇਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਬੰਦ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਦੌਰਾਨ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਛੁਡਾਇਆ” (4:17) ਵਾਕ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਸੂਲ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਾਈਆਂ ਕੋਮਾਂ ਦਾ ਸੁਣਨਾ (4:17) ਉਸ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੀ ਪਰਚਾਰਕ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਹਾਲ ਹੀ ਦੀ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਸੀ – ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਣਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਰੋਮੀ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੜਾਅ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਚੱਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ (ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 28:30)। ਉੱਥੇ “ਇਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਾਂ ਜਾਂਚ, ਰੋਮੀ ਨਿਆਂ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ *ਪਰੀਮਾ ਐਕਟੀਓ*” ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਰੋਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੇ, ਰੋਮੀ ਕਚਿਰਗੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ “ਦੂਜੀ ਸੁਣਵਾਈ, *ਸੈਕੰਡਾ ਐਕਟੀਓ*” ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।⁹⁵ ਸ਼ਾਇਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ “ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ” ਹੋਈ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਦੀ “ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ” ਹੋਈ ਸੀ, “ਕਿਸੇ ਨੇ [ਉਸ ਦੀ] ਹਾਮੀ ਨਾ ਭਰੀ ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ [ਉਸ ਨੂੰ] ਛੱਡ ਗਏ।” “ਹਾਮੀ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ παραγίνομαι (*ਪੈਰਾਗਿਨੋਮਾਈ*) ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ γίνομαι (*ਗਿਨੋਮਾਈ*, “ਆ”) ਅਤੇ παρά (*ਪੈਰਾ*, “ਨਾਲ-

ਨਾਲ) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆ, ਸਮਰਥਨ ਕਰ, ਦੀ ਮਦਦ ਦੇ ਲਈ ਆ”⁹⁶ ਇਹ “ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕੈਦੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ” ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਸੀ।⁹⁷ ਰੋਮੀ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਾਂ ਅਹਿਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ, ਰਾਜ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਸੀ; ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਉਸ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਹੋ ਜਾਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਮੁੱਲ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਖਾਤਰ ਬੋਲਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ; ਬਲਕਿ, ਸਾਰੇ ਉਸ ਨੂੰ “ਛੱਡ ਗਏ”⁹⁸ “ਛੱਡ ਗਏ” (ἐγκαταλείπω, ਏਨਕਾਟਾਲੀਪੋ) ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਹੜਾ 4:10 ਵਿਚ ਦੇਮਾਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਚੇਲੇ ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਭੱਜ ਗਏ ਸਨ ਜਦੋਂ ਭੀੜ ਉਸ ਨੂੰ ਗਿਰਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਈ ਸੀ (ਮੱਤੀ 26:56)।

ਫਿਰ ਵੀ, ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੜਵਾਹਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬੜੇ ਸਲੀਕੇ ਨਾਲ ਆਖਿਆ, **ਕਿਤੇ ਇਹ ਦਾ ਲੇਖਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਨਾ ਪਵੇ।** ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿੱਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਕ ਬਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਸਿਕੰਦਰ ਦੇ ਕਰਮ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ, ਬੁਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਅਤੇ ਡਰ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਠਠੇਰੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹਮਦਰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਸਾਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਆਖ਼ਰੀ ਘੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚੇਤੇ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਟੰਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੇ ਪਿਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਭਈ ਕੀ ਕਰਦੇ ਹਨ” (ਲੂਕਾ 23:34; ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 7:60)।

ਆਇਤ 17. ਇਕੱਲਾਪਣ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਚ ਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਇਹ ਛੇਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਲਈ ਉਕਸਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਤਕੜਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਵਾਨ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਵੀ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਉਣ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ, **ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਕੀਤਾ।**

“ਨਾਲ ਖਲੋਤਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *παρίστημι* (ਪੈਰਿਸਟੇਮੀ) ਤੋਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ “[ਕਿਸੇ ਦੇ] ਵੱਲ ਖੜ੍ਹਾ [ਹੋਣ]” ਦਾ ਭਾਵ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ *ἵστημι* (ਹਿਸਟੇਮੀ; “ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ”) ਅਤੇ *παρά* (ਪੈਰਾ, “ਨਾਲ”) ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। “ਤਕੜਿਆਂ ਕੀਤਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἐνδυναμώω* (ਐਂਡਿਊਨਾਮੂ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣਾ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ *δυναμώω* (ਡਿਊਨਾਮੂ)⁹⁹ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ *ἐν* (ਏਨ) ਦੁਆਰਾ ਤੀਬਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੇਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਕਤੀ ਉਡੇਲੀ” ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।¹⁰⁰ ਪ੍ਰਭੂ ਹੋਰ ਕਈ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਵੀ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਖਲੋਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 23:11; ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:13) ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਹੁਣ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ।

ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਇਸ ਲਈ ਮੇਰੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਸੀ **ਭਈ ਮੇਰੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਸੱਭੇ ਸੁਣਨ**। ਉਸ ਸਮੂਹ ਦੇ ਆਗੂ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਜਲਦੇ ਰੋਮ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਏ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਸੂਲ ਬਣਨ ਦੇ ਲਈ ਸੱਦਾ ਮਗਰੋਂ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ, “ਉਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਵਸੀਲਾ ਹੈ ਭਈ ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਪੁਚਾਵੇ” (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 9:15)। ਸ਼ਾਇਦ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਆਖਰੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੂੰ “ਪਰਾਈਆਂ ਕੌਮਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਿਆਂ ਅੱਗੇ” ਮਸੀਹ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ (ਕਮਿਸ਼ਨ) ਦਾ ਸਿਖਰ ਅਤੇ ਅੰਤ ਸਮਝਿਆ ਸੀ।

ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਸੀ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ **ਮੈਂ ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ**। ਇਹ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਅੱਗੇ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰੋਮੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੋਲੁਸ) ਨਾਲ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਵਰਤਾਓ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਦੇਹਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ “ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ” ਨੀਰੇ ਜਾਂ ਸਗੋਂ “ਬੁਕਦੇ ਸੀਂਹ” ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਤਾਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ (1 ਪਤਰਸ 5:8)। ਬਲਕਿ, ਇਹ “ਇਕ ਲੋਕ-ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਹਾਵਤ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸੀ ‘ਵੱਡੇ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਣਾ’”¹⁰¹ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਅੱਜ ਵੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ: “ਮੌਤ ਦੇ ਜਬੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ”

2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀ ਆਖਰੀ ਆਇਤ ਅਤੇ ਜ਼ਬੂਰ 22 ਵਿਚਕਾਰ ਕਈ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਵੇਖੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕ ਵਚਿੱਤਰ ਸਮਾਨਤਾ ਹੈ: ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, “ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਬਚਾ” (ਜ਼ਬੂਰ 22:21), ਜਦ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਮੈਂ ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਗਿਆ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:17)। ਪਰਤੱਭ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਮਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜ਼ਬੂਰ 22 ਤੇ ਸੀ (ਜ਼ਬੂਰ 22:1 ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਮੰਤੀ 27:46 ਨਾਲ ਕਰੋ; ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰ 22:7, 8, 14-18)। ਫਿਰ ਵੀ, ਜਦੋਂ ਪੋਲੁਸ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਜ਼ਬੂਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ।

ਆਇਤ 18. ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬਚਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ, ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਪ੍ਰਭੂ ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਬੁਰੇ¹⁰² ਕੰਮ ਤੋਂ ਛੁਡਾਵੇਗਾ¹⁰³** [ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਜਬਰਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ] **ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ ਲਈ ਸਮੂਲ ਰੱਖੇਗਾ**। 4:17 ਵਿਚ, ਪੋਲੁਸ ਦਾ “ਬਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦੇ ਮੂੰਹੋਂ ਛੁਡਾਇਆ” ਜਾਣਾ ਸਰੀਰਕ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਣ ਦੰਡ ਦੇਣ ਸੰਬੰਧੀ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਜੀਵਨਦਾਨ ਮਿਲਿਆ। 4:18 ਵਿਚ “ਛੁਡਾਇਆ ਜਾਣਾ” ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਆਤਮਿਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੋਂ ਟਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਸਗੋਂ ਮੌਤ ਵੀ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੋਂ ਅੱਡ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ (ਰੋਮੀਆਂ 8:38, 39)। ਜਦੋਂ ਜਲਾਦ ਦੀ ਤਲਵਾਰ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਸਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਕਰੇਗੀ, ਉਸ ਦੀ ਰੂਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਵੇਗੀ – ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ “[ਉਸ ਨੂੰ] ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ – ਅਰਥਾਤ ਸੁਰਗ ਲਈ ਸਮੂਲ ਰੱਖੇਗਾ”¹⁰⁴

ਫੇਰ, ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਅਣਕਹਿਆ ਪਰ ਅਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬਕ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਪੋਲੁਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤਿਆਗਿਆ ਸਗੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨਾਲ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਡਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ “ਜਿਹੜੇ ਦੇਹੀ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ ਪਰ ਰੂਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ” (ਮੱਤੀ 10:28)। ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਬਕ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨਾ ਕਿਉਂ ਆ ਪੈਣ, ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਡੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਅਤੇ ਦਇਆ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਡਿਆਈ ਕੀਤੀ: **ਉਹ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।** ਆਓ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰੀਏ ਜਿਹੜਾ “ਦਿਆਲੂ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲੂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ ਕਰੇਧ ਵਿੱਚ ਧੀਰਜੀ ਅਰ ਭਲਿਆਈ ਅਤੇ ਸਚਿਆਈ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੈ” (ਕੂਚ 34:6)।

“ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ” (4:19-22)

¹⁹ਪਰਿਸਕਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਫੁਰੁਸ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਣਾ।
²⁰ਅਰਾਸਤੁਸ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਤ੍ਰੇਫਿਮੁਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿੱਚ ਮਾਂਦਾ ਛੱਡ ਆਇਆ। ²¹ਤੂੰ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ। ਯਥੂਲੁਸ ਤੇਰੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਪੂਦੇਸ ਅਤੇ ਲੀਨੁਸ ਅਤੇ ਕਲੇਦੀਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਈ। ²²ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੇ। ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ।

ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਉਸ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਆਖਰੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ “ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜੁਲਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ” ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਭਲੇ ਜਾਂ ਬੁਰੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। 4:9-22 ਵਿਚ 17 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਆਇਆ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ “ਸਾਰੇ” (4:16), “ਘਰ” (4:19) ਅਤੇ “ਭਾਈ” (4:21) ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਉੱਥੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਖੁਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ “ਤੇਰੇ” ਅਤੇ “ਤੁਹਾਡੇ” ਪੜਨਾਂਵਾਂ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (4:13, 21, 22)। 4:19-22 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਏ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਖਾਸ ਸਨ।

ਆਇਤ 19. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਭੇਜੀ: **ਪਰਿਸਕਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਨੇਸਿਫੁਰੁਸ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਣਾ।** “ਸੁਖ ਸਾਂਦ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἀσπάζομαι (ਐਸਪਾਜ਼ੋਮਾਈ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ “ਸਲਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।”¹⁰⁵ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ “ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਸੁਭਕਾਮਨਾ” ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।¹⁰⁶

“ਪਰਿਸਕਾ” “ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ” ਕਹਿਣ ਦਾ ਇਕ ਰਸਮੀ ਤਰੀਕਾ ਸੀ।¹⁰⁷ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ। ਉਹ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਠਹਿਰਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ “ਤੰਬੂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ” ਵਜੋਂ ਇਕੱਠੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:1-3)। ਫਿਰ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਗਏ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:18, 19)।¹⁰⁸ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਉਹ ਉੱਥੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਪਰਿਸਕਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਣਾ ਜਿਹੜੇ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੀ ਜਾਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਆਪਣੀ ਹੀ ਧੌਣ ਡਾਹ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਾ ਮੈਂ ਹੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਾਈਆਂ

ਕੇਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਜਿਹੜੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੈ" (ਰੋਮੀਆਂ 16:3-5)¹⁰⁹ ਹੁਣ ਇਹ ਦੋ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਰਤੱਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦਾ ਸਲਾਮ ਪਹੁੰਚਾ ਦੇਵੇ।

ਪਹਿਲਾਂ ਪਤਨੀ (ਪਰਿਸਕਾ) ਦਾ ਨਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਕ ਆਮ ਰੀਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਕੂਲਾ ਦਾ ਕੁੱਲ ਛੇ ਵਾਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਛੇ ਵਿੱਚੋਂ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦਾ ਨਾਮ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਹੈ।¹¹⁰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦਾ ਨਾਮ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਦਾ ਜਨਮ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਅਕੂਲਾ ਇਕ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀ; ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲੋਂ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਿੱਤਰਤਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਔਰਤ ਸੀ। ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ "ਇਸ ਦੀ ਉੱਤਮ ਵਿਆਖਿਆ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।"¹¹¹ ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਣਖ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਨਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਨਾ ਹੀ ਆਖਰੀ ਔਰਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ "ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੇ ਘਰ" ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਭੇਜੀ ਸੀ (4:19)। ਪੱਤਰ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਨੇ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਦੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ "ਤਾਜ਼ਾ ਦਮ ਕੀਤਾ ਸੀ" (1:16-18)। ਕਿਉਂਕਿ ਚਰਚਾ ਅਧੀਨ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਕਿ "ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਘਰ," ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਮਾਰਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਿੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸੀ, ਬਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ "ਘਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਘਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਰਥਾਤ ਉਨੇਸਿਫ਼ਰੁਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਇਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਦਾਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਵਿਅਕਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 20. ਫਿਰ ਅੱਗੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਹੜੇ ਰੋਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕੈਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ, **ਅਰਾਸਤੁਸ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ, ਤ੍ਰੇਫ਼ਿਮੁਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿੱਚ ਮਾਂਦਾ ਛੱਡ ਆਇਆ।** ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੀ: "ਤੂੰ ਅਰਾਸਤੁਸ ਅਤੇ ਤ੍ਰੇਫ਼ਿਮੁਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਖਰੀ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਹ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਹੋਇਆ?"

ਅਰਾਸਤੁਸ ਸੰਬੰਧੀ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ "ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ।" "ਅਰਾਸਤੁਸ" ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਕ ਆਮ ਨਾਮ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਅਰਾਸਤੁਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:22 ਵਿੱਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਉਹ ਅਰਾਸਤੁਸ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਦੇ "ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਚੀ" ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 16:23)।¹¹² ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਆਖਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਰਿੰਥੁਸ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਅਰਾਸਤੁਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ

ਸੰਭਵ ਤੌਰ ਤੇ ਅਰਾਸਤੁਸ ਨੂੰ ਉੱਥੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਕਰੋਤ ਵਿਚ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਸੀ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; ਤੀਤੁਸ 1:5)। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:20 ਵਿਚ “ਰਿਹਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ μένω (ਮੀਨੇ) ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3 ਵਿਚ “ਰਹੀ” (προσμένω, ਪਰੋਸਮੀਨੇ) ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:4 ਵਿਚ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਤ੍ਰੋਫ਼ਿਮੁਸ ਦਾ ਨਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਸਿਯਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:4) ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ “ਅਫ਼ਸੀ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 21:29)। ਉਹ ਅਣਜਾਣੇ ਵਿਚ ਯਰੂਸਲਮ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਦੰਗੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 21:29)। ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਸੰਬੰਧੀ, ਤ੍ਰੋਫ਼ਿਮੁਸ ਪੌਲੁਸ ਦੀਆਂ ਆਖ਼ਰੀ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਟੋਲੀ ਦੇ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖ ਸਕਿਆ; ਇਸ ਲਈ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਵਿਚ ਉੱਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਮਿਲੇਤੁਸ ਇਕ ਬੰਦਰਗਾਹ ਸ਼ਹਿਰ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਤੀਹ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸੀ।

ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਤ੍ਰੋਫ਼ਿਮੁਸ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਹੀ ਛੱਡ ਗਿਆ ਇਕ ਵਾਧੂ ਟਿੱਪਣੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਚੰਗਿਆਈ ਪ੍ਰਾਸਚਿੱਤ ਦਾ ਇਕ ਨਿਰੰਤਰ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਹ ਚੰਗਿਆਈ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਨਿਹਚਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਕੋਈ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਧਰਮ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘੱਟ ਸਮਝ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ? ਇੱਥੇ ਜੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਚਮਤਕਾਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਕੰਡਾ ਚੋਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:7), ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਮਾਂਦਗੀਆਂ ਸਨ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:23) ਅਤੇ ਤ੍ਰੋਫ਼ਿਮੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇਤੁਸ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਵਚਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 2:2-4)। ਇਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦੀ ਸੀ; ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਚਮਤਕਾਰੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦੀ (ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੈ)।

ਆਇਤ 21. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ: **ਤੂੰ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ।**¹³ ਇਹ ਉਹੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੋ 4:9 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਬਸ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ “ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ” ਸ਼ਬਦ ਜੋੜੇ ਗਏ ਹਨ।¹⁴ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿਆਲ ਵਿਚ ਤਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਸਫਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਫਰ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਅਸੰਭਵ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੁਸ ਤੋਂ ਰੋਮ ਨੂੰ ਜਾਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਰਸਤਾ ਅਪਨਾਇਆ ਸੀ, ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਲੈਣਾ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਆਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਸੰਤ ਜਾਂ ਗਰਮੀ ਦੀ ਰੁੱਤ ਆ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਸਿਆਲ ਦੀ

ਚੁੱਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਚੋਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲਣਾ; ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ, ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਆਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਛੇਤੀ ਨਾ ਆਉਂਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਨਿਸਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਦੇ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ: **ਯਬੂਲੁਸ ਤੇਰੀ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਪੂਦੇਸ ਅਤੇ ਲੀਨੁਸ ਅਤੇ ਕਲੇਦੀਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਭਾਈ।** ਇੱਥੇ ਜਿਹੜਾ “ਭਾਈ” ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਸਧਾਰਣ ਰੂਪ ਵਿਚ “ਭਾਈਆਂ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ” ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਥੇ ਨਾਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਤਿੰਨ ਨਾਮ ਲਾਤੀਨੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਉਹ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕਾਲਪਨਿਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਘੜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਪਰੰਪਰਾ ਜਿਹੜੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਿਸ “ਲੀਨੁਸ” ਦਾ ਨਾਮ ਆਇਆ ਹੈ ਉਹ ਪਤਰਸ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ “ਰੋਮ ਦਾ ਬਿਸ਼ਪ” ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਤਰਸ ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਮਰਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੀਨੁਸ ਨੂੰ “ਰੋਮ ਦਾ ਬਿਸ਼ਪ” (ਅਰਥਾਤ, “ਪੋਪ”) ਬਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਕੀ ਇਹ ਅਜੀਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਸਧਾਰਣ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ, ਲੀਨੁਸ ਨੇ ਰੋਮ ਵਿਚ ਇਕ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੇ ਨਿਗਾਹਬਾਨਾਂ/ਐਲਡਰਾਂ/ਚਰਵਾਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਮੁੜ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ।

4:21 ਵਿਚ ਸੂਚੀ (ਤਿੰਨ ਮਰਦ, ਇਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ) ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੀਰੋ ਦੇ ਸਤਾਓ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸਾਰੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕ ਰੋਮ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੱਜੇ। ਇਹ ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਇਹ ਲੋਕ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ “ਖਲੋਤੇ” (4:16)? ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਬੋਲਣ ਦੀਆਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਡਰੇ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੋਂ ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੱਖਦਾ।

ਜੇ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਅਫ਼ਸੁਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਰੱਖੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਅਫ਼ਸੁਸ ਤੋਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਥੇ ਮਿੱਤਰ ਸਨ।

ਆਇਤ 22. ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਸਲਾਮਾਂ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ, ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਪ੍ਰਭੂ ਤੇਰੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰਹੋ।** ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਵੀ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਲੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਖਲੋਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਕੜਿਆਂ ਕੀਤਾ ਸੀ (4:17)। “ਆਤਮਾ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਜਿਵੇਂ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਸੀ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਸਫਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦਾ ਸਰੀਰ ਨਾਸ ਵੀ ਹੋ ਗਿਆ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਸ ਦੇ ਆਤਮਾ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ

ਉਸ ਨੂੰ “ਆਪਣੇ ਸੁਰਗੀ ਰਾਜ ਲਈ ਸਮੂਲ ਰੱਖੇਗਾ” (4:18)।

ਦੂਜਾ ਸਲਾਮ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: **ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੇ ਰਹੋ।** “ਕਿਰਪਾ” ਉਹ “ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਸਾਰਾ ਧਰਮ ਗਿਆਨ ਸਮਾਇਆ ਹੈ।”¹¹⁵ ਇਸ ਨੂੰ “ਪੋਲੁਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਸ਼ਬਦ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਇਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ (1:2) ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ। ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਕਿਰਪਾ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਜੋ “ਤੁਹਾਡੇ” (ὑμῶν, *ਹੁਮੇਨ*) ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ। NEB ਬਾਈਬਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ “ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ” ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਪਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:21), ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਸ ਪੱਤਰ (ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹਿੱਸਿਆਂ) ਨੂੰ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।¹¹⁶ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਉੱਥੋਂ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਚਿੰਤਾ ਵਿਖਾਈ ਸੀ।¹¹⁷ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਬਹੁਵਚਨ “ਤੁਹਾਡੇ” ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਾਂ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ!

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

4:1-8 ਦੇ ਲਈ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

4:1-8 ਤੇ ਇਕ ਪਾਠ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ “ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਵਿਦਾਈ” ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- I. ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਕ ਆਗਿਆ (4:1-5)।
 - A. ਇਕ ਬੇਨਤੀ (4:1, 2)।
 - B. ਇਕ ਨਬੂਵਤ (4:3-5)।
- II. ਜੇਤੂ ਇਕਰਾਰ (4:6-8)।
 - A. ਇਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ (4:6-8)।
 - B. ਇਕ ਵਾਅਦਾ (4:8)।

ਪੋਲ ਸੱਦਰਨ ਨੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:1-8 ਤੇ ਇਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਉਸ ਨੇ “ਬੁੱਢੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀ ਵਿਦਾਈ” ਰੱਖਿਆ।¹¹⁸ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਗਤੀ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ “ਬੁੱਢੇ ਸਿਪਾਹੀ ਕਦੇ ਮਰਦੇ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਧੁੰਦਲੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”¹¹⁹

ਹਰੇਕ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਚੁਣੌਤੀ (4:1-5)

ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਤੇ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਫੇਰ ਤੋਂ 4:1-5 ਪੜ੍ਹੋ। ਜ਼ਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਉਸ ਚੁਣੌਤੀ ਬਾਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਸੋਚੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ। ਅੰਤ ਵਿਚ, ਆਗਿਆ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਝੋ ...

“ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।”

“ਮੈਨੂੰ ‘ਵੱਡੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਨਾਲ’ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਪਣੀ ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

“ਮੈਨੂੰ ‘ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ’ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

“ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ‘[ਆਪਣੀ] ਸੇਵਕਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ’ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ, ਜਿਹੜਾ “ਜੀਉਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮੋਇਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ” ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ, ਤੇਬਾ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੱਲ ਮੁੜਨਾ (ਮਰਕੁਸ 16:16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38) ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 2:10)।

“ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੈਲੁਸ ਦੀ ਤਰੀਦ” (4:1, 2)

ਜਦੋਂ ਗੁਡਪਾਸਚਰ ਨੇ “ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਪੈਲੁਸ ਦੀ ਤਰੀਦ” (4:1, 2) ਬਾਰੇ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ:¹²⁰

- I. ਦੁਖ ਵਾਲੀ ਤਰੀਦ –
ਬੁੱਢਾ ਮਨੁੱਖ ਮਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਮਸ਼ਾਲ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਸੌਂਪਦਿਆਂ।
- II. ਪਵਿੱਤਰ ਤਰੀਦ –
“ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ।”
- III. ਗੰਭੀਰ ਤਰੀਦ –
ਇਕਮਾਤਰ ਤਰੀਕਾ ਜੋ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੋਲ ਹੈ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ।
- IV. ਉੱਤਮ¹²¹ ਤਰੀਦ –
ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।
- V. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰੀਦ –
“ਬਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰ।”

“ਝਿੜਕ ਦਿਹ, ਤਾੜਨਾ ਅਤੇ ਤਰੀਦ ਕਰ” (4:2)

ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 4:2 ਵਿਚ “ਝਿੜਕ ਦਿਹ” ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, “ਤਾੜਨਾ” ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ “ਤਰੀਦ ਕਰ” ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।¹²² ਤਿੰਨੋਂ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਪਰਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਅੰਤਿਮ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੱਕ ਜਾਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ। ਕੁਝ “ਸਕਾਰਾਤਮਕ” ਪਰਚਾਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਝਿੜਕ ਅਤੇ ਤਾੜਨਾ ਨੂੰ ਤੁੱਛ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨੰਦਪੂਰਵਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪਾਂ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਝਿੜਕਣ ਅਤੇ ਤਾੜਨਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਰੇਕ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਚਾਰ ਵਿਚ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖ ਸਕੇ।

ਰੋਮ ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ (4:6)

ਰੋਮ ਸ਼ਹਿਰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨੀਰੇ ਸਮਰਾਟ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਵਿਚ ਰੋਮ ਵਿਚ ਜੇ ਅੰਗ ਲੱਗੀ ਸੀ ਉਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਉਸ ਪੰਥ ਅਤੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ "ਕ੍ਰਿਸਟਸ" ਦੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉਸ ਪੰਥ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਆਗੂ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਪੌਲੁਸ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਲੋਕ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀ ਉੱਥੇ ਲੋਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ।¹²³

ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਉੱਚਾ ਮੰਚ (ਥੜ੍ਹਾ) ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਕੁਰਸੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਜੱਜ (ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਵਾਲਾ) ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਠਦੇ ਸਨ। ਮੰਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਹ ਥਾਂ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਂ ਜੋ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਨੂੰ ਬਣਿਆ ਸੀ ਖਚਾਖਚ ਭਰ ਗਿਆ। ਵੇਖਣ ਵਾਲੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬੁੜਬੁੜਾਉਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੌਣਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬੁਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਇਕ ਝਲਕ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਪਰ, ਜਦੋਂ ਕੈਦੀ ਨੂੰ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਭੀੜ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਗਈ। ਉਹ ਰਾਖਸ਼ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਪਰ, ਰਾਖਸ਼ ਦੀ ਥਾਂ, ਉਹ ਦੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕ ਬੁੱਢੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਪਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਵੀ ਮੈਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੰਗੜਾ ਕੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਅਖਾੜੇ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਭੀੜ ਵਿੱਚੋਂ ਨਫਰਤ ਭਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗਾਲਾਂ ਦੀਆਂ ਇਹ ਚੀਕਾਂ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕਿ "ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰੋ!"; "ਉਹ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਲਾਇਕ ਹੈ!"; "ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਰ ਸੁੱਟੋ!"

ਤੁਰੀਆਂ ਵੱਜਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੱਜ (ਨਿਆਂ ਕਰਨਾ ਵਾਲਾ) ਬੜੀ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਖੁਦ ਨੀਰੋ¹²⁴ ਆਪਣੇ ਅੰਗ ਰੱਖਿਅਕਾਂ ਨਾਲ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਜੇ ਇਕ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤ ਸੋਹਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਹੁਣ ਨਿਰਦਈਪੁਣੇ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਲੁਕਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਨੀਰੋ ਉੱਚੇ ਮੰਚ (ਥੜ੍ਹੇ) ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭੀੜ ਸਾਂਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਸ ਨੂੰ "ਪੌਲੁਸ" ਕਰਕੇ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਦੇਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਖੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਰੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਿਵਾਇ, ਪੌਲੁਸ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੌਲੁਸ ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੰਬੀ ਸੂਚੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਆਮ ਬੁਰਿਆਈ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣ ਕੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬੁੜਬੁੜਾਉਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਬੁੱਢੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਖਰਕਾਰ, ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਹ ਸਿੱਧਾ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬਦਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਦਮ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਓ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮਰਾਟ ਨੀਰੋ,

ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਜ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅੱਗੇ ਇਹੋ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬੜੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨਾ।

ਸਾਰੇ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਢੰਗ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਜਵਾਨੀ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਯਹੂਸਲਮ ਵਿਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਮੈਂ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਦੇ ਪੱਥ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਫ਼ਰੀਸੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜੀਇਆ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਉਸ ਆਸ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਪਿਉ-ਦਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।¹²⁵

ਭੀੜ ਬਿਲਕੁਲ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਪੌਲੁਸ ਤੇ ਟਿਕ ਗਈਆਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਯਾਤਰਾ ਅਤੇ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਕਿ ਇਸ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਲਾਇਕ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੇ ਭੀੜ ਵਿਚ ਜੋ ਲੋਕ ਬੈਠੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੇਹ ਲਿਆ।

ਫਿਰ ਵੀ, ਫ਼ੈਸਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸਿੱਟਾ ਹੈ। ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਨੇ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਨੂੰ ਛੇਹ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਨੀਰੇ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸਮਰਾਟ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਬੁੱਝ ਜਿਹਾ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਖਤਮ ਕੀਤੀ, ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਰੋਮੀ ਨਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਪਰਗਟਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਨੀਰੇ ਦਾ ਅੰਗੂਠਾ ਹੇਠਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਉੱਚੀ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਕਿ “ਇਹ ਦੇਸ਼ੀ ਹੈ!” ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਛੇਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ: ਤੁਰੰਤ ਇਸ ਦਾ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਇਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਬੁੱਢੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਰੀਰ ਚੂਰੇ ਚੂਰ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ।

ਮਸੀਹੀ ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਬੀ ਦੌੜ) (4:7)

ਮਸੀਹੀ ਦੌੜ ਤੇਜ਼ ਦੌੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਬੀ ਦੌੜ) ਹੈ। ਜਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਬੀ ਦੌੜ) ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਇਸ ਦੌੜ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿੱਤਦਾ ਹੈ), ਪਰ ਉਹ ਦੌੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਬੀ ਦੌੜ) ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਦੌੜ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਭੇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਛੱਬੀ ਮੀਲਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਦਮ – ਬਾਰ-ਬਾਰ – ਅੱਗੇ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਜਾਓ। ਇਕ ਹੋਰ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਵਰਣਨ ਇਕ “ਕੰਧ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੌੜ ਵਿਚ ਦੌੜਨ ਵਾਲਾ ਜਾ ਕੇ ਵੱਜਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਉਹ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਬੀ ਦੌੜ) ਵਿਚ ਦੌੜਨ ਵਾਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਛਾਵਾਨ ਵਿਚਾਰਕ ਹਨ। ਅਸਲੀ ਮੈਰਾਥਨ (ਲੰਬੀ ਦੌੜ) ਦੌੜਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰੂਪਕ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਮਸੀਹੀ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਢੁਕਵਾਂ ਰੂਪਕ ਹੈ। ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਕਿੰਨੇ ਦੁਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਦੌੜ ਨੂੰ ਦੌੜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਫਿਰ ਉਹ ਦੌੜ ਨੂੰ ਵਿੱਚੋਂ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਦੌੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ!

“ਤੂੰ ਮਰਨ ਤੋੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੁ” (4:8)

ਕੀ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ? ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਹੁਣੇ ਆ ਜਾਵੇ, ਕੀ ਅਸੀਂ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵਾਂਗੇ ਜਾਂ ਡਰ ਜਾਵਾਂਗੇ?¹²⁶ ਉਸ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਹੋਣਾ ਹੈ: “ਤੂੰ ਮਰਨ ਤੋੜੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੁ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁਕਤ ਦਿਆਂਗਾ” (ਪਰਕਾਸ਼ 2:10)। ਇਹ ਆਇਤ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੀ ਕਿ “ਬੇਦਾਗ,” ਪਰ “ਵਫ਼ਾਦਾਰ।”¹²⁷ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰੇ ਤਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕੀਏ।

“ਤਿਆਰ ਰਹੁ” (4:8)

ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਪਰਚਾਰਕ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਆਪਣੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਵੱਲ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਲੋਕ ਜਿਹੜੇ ਜੀ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅੱਜ ਜਿੰਦਾ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ। ... ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।¹²⁸

ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤੇ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਮੌਤ ਸਭਨਾਂ ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 9:27) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਤੇ ਆਈ ਸੀ। ਮੌਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੌਲੁਸ ਵਰਗਾ ਰਵੱਈਆ ਰੱਖਣ ਦੇ ਲਈ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਵਾਸਤੇ, ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ, ਤੋਬਾ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮੇ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਵੱਲ ਆਉਣਾ (ਮਰਕੁਸ 16:16; ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:38) ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ 2:10)। ਮੈਕਇਨਟੀਰ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਿਖਿਆ: “ਪ੍ਰਭੂ ਤਦ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੱਜ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਹੈ।”¹²⁹

ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ

ਕੀ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੌਲੁਸ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ? ਕੀ ਉਹ ਉੱਥੇ ਮਰਕੁਸ ਅਤੇ ਚੇਗੇ ਅਤੇ ਪੇਥੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੀ? ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਾਂਗਾ ਕਿ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਉੱਥੇ ਸਿਆਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ਸਭ ਕੁਝ ਲੈ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਿਲਾਪ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਉਸ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਭਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੇ ਉਹ ਸਭ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਆਖਿਆ ਸੀ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਜਵਾਨ ਪਰਚਾਰਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦੂਜਾ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਮਗਰੋਂ – ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਰਵਾਇਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਾਇਦ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਜਾਂ

ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ – ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਦਖਾਨੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਓਸਟੀਅਨ ਰਸਤੇ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨੇ ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ, ਇਕ ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਸੀ – ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਸ ਨੇ ਖੁਦ ਮਸੀਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ “ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਂਦਾ!”¹³⁰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਅਸੀਂ ਪੈਲੂਸ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਸੂਰਗ ਵਿਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਆਓ ਅਸੀਂ ਦੋ ਆਖਰੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੀਏ। ਪਹਿਲੀ, ਪੈਲੂਸ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਕੰਮ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਅਤੇ ਹੋਰ “ਮਾਤਬਰ ਮਨੁੱਖਾਂ” ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਤਾਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ (2:2)। ਜਿਵੇਂ ਚਾਰਲਸ ਵੈਸਲੀ ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ (ਸੇਵਕਾਂ) ਨੂੰ ਦਫ਼ਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।”¹³¹ ਦੂਜੀ, ਪੈਲੂਸ ਮਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸੀ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਮਰਨ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ?

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਡੋਨਲਡ ਗੁਬਰੀ, *ਦ ਪਾਸਬਾਨਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਸੋਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਗਰੈਟੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1990), 62. ²ਡਬਲਿਊ. ਈ. ਵਾਈਨ, ਮੈਰਿਲ ਐਫ. ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਿਲੀਅਮ ਵਾਈਟ, ਜੂਨੀਅਰ, *ਵਾਈਨਜ ਕੰਪਲੀਟ ਇਕਸਪੋਜਿਟਰੀ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਆਫ ਓਲਡ ਐਂਡ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਰਡਸ* (ਨੈਸ਼ਵਿਲ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1985), 96, 624. ³ਜੇਮਸ ਹੋਪ ਮੇਲਟਨ ਅਤੇ ਜੋਜ਼ਾ ਮਿਲੀਗਬ, *ਦ ਵੇਕੈਬਲਰੀ ਆਫ ਦ ਗਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ* (ਗਰੈਟੈਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1930), 152. ⁴ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸੀਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਤੀਜਾ ਸੋਧ, ਸੋਧ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਫਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੰਕਰ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 627-28. ⁵ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 32. ਇਹੀ ਸ਼ਬਦ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:14 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁶ਬਾਉਰ, 168. ⁷1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:7 ਵਿਚ ਪੈਲੂਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਪਰਚਾਰਕ” (κῆρυξ) ਆਖਿਆ। ⁸ਐਡੀ ਕਲੋਰ, *ਟੀਐਫਟੀ ਡੋਲੀ ਡਿਵੈਸ਼ਨਲਜ਼* (ਦਿਨ 949: ਜਨਵਰੀ 14, 2013)। ⁹ਬਾਉਰ, 418. ¹⁰ਜੌਨ ਆਰ. ਡਬਲਿਊ. ਸਟੈਟ, *ਗਾਰਡ ਦ ਗਾਸਪਲ: ਦ ਮੈਸੇਜ ਆਫ 2 ਟਿਮੋਥੀ*, ਦ ਬਾਈਬਲ ਸਪੀਕਸ ਟੂਡੇ (ਡਾਊਨਰਸ ਗਰੇਵ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਫਿੰਟਰ-ਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1973), 106-7.

¹¹ਆਰਚੀਬਾਲਡ ਥੋਮਸ ਰੋਬਰਟਸਨ, *ਵਰਡ ਪਿਚਰਸ ਇਨ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 4, *ਦਿ ਏਪਿਸਲਸ ਆਫ ਪੈਲੂ* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਬਰਦਰਜ਼, 1931), 629. ¹²ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਓਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਹ ਖੁਦ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਭਾਵੇਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ, ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਵੀ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 4:3, 4 ਦੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਉੱਤਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ¹³ਡੇਵਿਡ ਐਫ. ਬਰਗੈਸ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੋਧ, *ਇਨਸਾਇਕਲੋਪੀਡੀਆ ਆਫ ਸਰਮਨ ਇਲੂਸਟਰੇਸ਼ਨਜ਼* (ਸੇਂਟ ਲੂਇਸ, ਮਿਸੂਰੀ: ਕੋਨਕੋਰਡੀਆ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1988), 160. ¹⁴ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 128. 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:20 ਵਿਚ, *ਇਲੈਚੋ ਪਾਪੀਆ* ਨੂੰ ਪਾਪ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਿਰਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਢਿੜਕਣ ਦੇ ਭਾਵ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁵ਬਾਉਰ, 384. *ਐਪੀਟੀਮਾਓ* ਸ਼ਬਦ *ἐπι* (ਐਪੀ, “ਉੱਤੇ”) ਨਾਲ *τιμῶν* (ਟਿਮਾਓ, “ਆਦਰ”) ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਅਰਥ ਹੈ “ਉੱਤੇ ਆਦਰ ਰੱਖਣਾ,” ਪਰ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਢਿੜਕਣ ਦੇ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁶*ਪੈਰਾਕਾਲੀਓ* ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਲਈ, ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:3; 2:1; ਤੀਤੁਸ 2:6 (“ਤਰੀਦ[ਕੀਤੀ]”); 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:2 (“ਸਮਝਾਵੀ”); 6:2 (“ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਾ”); ਤੀਤੁਸ 1:9; 2:15 (“ਢਿੜਕ ਦਿਹਾ”)। ¹⁷ਬੀ. ਸੀ. ਗੁਡਪਾਸਚਰ, *ਗ੍ਰੇਟ ਪਰੀਚਰਸ ਆਫ ਟੂਡੇ: ਸਰਮਨਜ਼ ਆਫ ਬੀ. ਸੀ.*

ਗੁਡਪਾਸਚਰ, ਸੇਧ, ਜੇ. ਡੀ. ਥੋਮਸ (ਐਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਬਿਬਲੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੈਸ, 1967), 178. ¹⁸ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ "ਧੀਰਜ" (*ਮਾਕਰੋਥੁਮੀਆ*) ਨੂੰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:10 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁹ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 2:4; 9:22; 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:16; 1 ਪਤਰਸ 3:20; 2 ਪਤਰਸ 3:15. ²⁰ਡਿਡਾਚੇਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਤੀਤੁਸ 1:9 ਵਿਚ "ਸਿੱਖਿਆ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

²¹ਗੁਬਰੀ, 178. ²²ਦੂਜੇ ਕਾਰਣ ਦੇ ਲਈ, 4:6 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ। ²³ਬਾਉਰ, 550. ²⁴ਕਲੀਮੈਂਟ ਆਫ਼ ਐਲਗਜ਼ੈਂਡਰੀਆ *ਸਟ੍ਰੋਮਾਟਾ* 1.3. ²⁵3:6 ਵਿਚ *ਸੋਰੀਓ* ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਲੱਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ²⁶ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 295. ²⁷ਬਰੂਸ ਬੀ. ਬਾਰਟਨ, ਡੇਵਿਡ ਆਰ. ਵੀਰਮਨ, ਅਤੇ ਨੀਲ ਵਿਲਸਨ, *1 ਟਿਮੋਥੀ, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਲਾਈਫ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਾਈਬਲ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਟਿੰਡਲ ਹਾਊਸ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 1993), 222. ²⁸ਤੁਲਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਲਈ, ਯੂਨਾਨੀ ਲਿਖਤ ਵਿਚ "ਇਕ ਪਾਸੇ" ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ" ਹੈ। ²⁹ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:4; 4:7; ਤੀਤੁਸ 1:14. ³⁰ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 646-47.

³¹ਬਾਉਰ, 672. 2:26 ਵਿਚ, *ਨੀਵੇ* ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἀναμνηστικῶν* (*ਅਨਾਨੀਪਮੋਸਿਨ*) ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਣ ਕੇ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ³²ਰੋਨਾਲਡ ਏ. ਵਾਰਡ, *ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ 1 ਅੰਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ ਅੰਡ ਟਾਈਟਸ* (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1974), 208. ³³2:9 ਵਿਚ *ਕਾਕੋਪਾਥੀਓ* ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਦੁਖ ਭੋਗਦਾ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ³⁴*ਇਊਆਨਜੀਲੀਓਨ* ਦਾ ਅਰਥ "ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ" ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:11)। ³⁵ਬਾਉਰ, 403. ³⁶ਰੋਬਰਟਸਨ, 630. ³⁷ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:11, 12 ਉਸ ਇਕ ਕਾਰਣ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ "ਸੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ" "ਕਈਆਂ ਨੂੰ ... ਪਰਚਾਰਕ ਕਰਕੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।" ³⁸1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12 ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਕਾ ਦੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਪੋਲੁਸ ਨੇ *ਡਾਈਕੋਨੀਆ* ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ। ³⁹ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 257-58. ⁴⁰ਗੈਰੀ ਡਬਲਿਊ. ਡੀਮਾਰੈਸਟ, *1, 2 ਥੈਸਾਲੋਨੀਅਨਜ਼, 1, 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਕਮਿਊਨੀਕੇਟਰਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 9 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਾਸ: ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1984), 289.

⁴¹ਬਾਉਰ, 937. ⁴²ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਕੂਚ 29:40, 41; ਲੇਵੀਆਂ 23:13; ਗਿਣਤੀ 15:5, 7, 10; 28:7. ⁴³ਬਾਉਰ, 937. ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਬਲੀਦਾਨ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬਲੀਦਾਨ ਹੀ ਇਕਮਾਤਰ ਬਲੀਦਾਨ ਹੈ ਜੋ ਪਾਪ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਰਿਣਾਮਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਰੋਮੀਆਂ 12:1, 2 ਕਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ "ਜੀਉਂਦਾ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਲੀਦਾਨ" ਹੋਵੇ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:15 ਵੀ "ਉਸਤਤ ਦੇ ਬਲੀਦਾਨ" ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ⁴⁴ਵਿਲੀਅਮ ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, *ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਦ ਪਾਸਬਾਨਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਬੋਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1965), 313. ⁴⁵ਵਿਲੀਅਮ ਬਾਰਕਲੇਅ, *ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਅੰਡ ਫਿਲੋਮੇਨ*, ਸੇਧਿਆ ਸੰਸਕਰਣ, ਦ ਡੇਲੀ ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1975), 209. ⁴⁶2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 5:1-8 ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਤੰਬੂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ⁴⁷ਬਾਰਕਲੇਅ, 209. ⁴⁸ਕਿਉਂਕਿ ਪੋਲੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ "ਅੱਛੀ ਲੜਾਈ ਲੜ" ਵਾਕ ਦੀ ਇਕ ਸੈਨਕ ਰੂਪਕ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:12), ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੈ। ਪਰ, ਸ਼ਾਇਦ ਪੋਲੁਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਇਕ ਗਹਿਰਾ ਜਤਨ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਵਾਕ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਬਣਾਵੇਗਾ। ⁴⁹ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰੂਪਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 2:5 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ⁵⁰ਬਾਉਰ, 1002. *ਟੀਰੀਓ* ਦੇ ਰੂਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 6:14 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੋਲੁਸ ਦੇ "ਰੁਕਮ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ..." ਆਖਿਆ ਹੈ।

⁵¹ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਹਿਣ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ, "ਅੰਤ ਵਿਚ" ਜਾਂ "ਇਸ ਲਈ" (ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 602.) ⁵²ਜਿਮ ਬਿਲ ਮੈਕਇੰਟੀਰ, *ਗ੍ਰੇਟ ਪਰੀਚਰਸ ਆਫ਼ ਟੁਡੇ: ਸਰਮਨਜ਼ ਆਫ਼ ਜਿਮ ਬਿਲ ਮੈਕਇੰਟੀਰ*, ਸੇਧ, ਜੇ. ਡੀ. ਥੋਮਸ (ਐਬੀਲੀਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਬਿਬਲੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਪ੍ਰੈਸ, 1966), 202. ⁵³ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 203. ⁵⁴*ਸਟੀਫਾਨੇਸ ਮੁਕਟ* ਕਈ ਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਇਸ ਬੰਦ ਵਿਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਖੇਡਾਂ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਨ। 2:5 ਵਿਚ *ਸਟੀਫਾਨੇਸ* ਦੇ ਇਕ ਰੂਪ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਜਿੱਤ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ⁵⁵ਜੌਰਜ ਡਬਲਿਊ. ਨਾਈਟ III, *ਦ ਪਾਸਬਾਨਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਦ ਨਿਊ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਗਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬ. ਈਰਡਮੈਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1992), 461. ⁵⁶ਰੋਬਰਟਸਨ, 631. ⁵⁷ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ 4:8 ਵਿਚ "ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣਾ" ਦੇਹ ਧਾਰਣ (ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ) ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਬਿਹਤਰ ਫਿੱਟ ਬੈਠਦੀ ਹੈ। ⁵⁸ਕਾਰਲ ਸਪੇਨ,

ਦ ਲੈਟਰਜ਼ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ ਐਂਡ ਟਾਈਟਸ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1970), 155. NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਓਹਨਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਹ ਦੇ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਕੀਤੀ" 59 ਜੇਮਸ ਹੈਸਟਿੰਗਸ, ਸੇਧ, ਦ ਗ੍ਰੇਟ ਟੈਕਸਟਸ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ: ਥੈਸਲੋਨੀਅਨਜ਼ ਟੂ ਹਿਰਬੂਜ (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਚਾਰਲਸ ਸਕਰਿਬਨਰਸ ਸੰਨਜ਼, ਮਿਤੀ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ), 246. 60 4:22 ਵਿਚ "ਤੁਹਾਡੇ" ("ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਕਿਰਪਾ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ") ਬਹੁਵਚਨ ਹੈ।

61 ਗੋਰਡਨ ਡੀ. ਡੀ. 1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ, ਏ ਗੁਡ ਨਿਊਜ਼ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰੋਅ, 1984), 241. ਆਖਰੀ ਚੋਦਾਂ ਆਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਸੁਭਾਅ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਆਇਤਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। 62 ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਸਵਿੰਡਲ, ਯੂ ਐਂਡ ਯੂਅਰ ਪਰਾਬਲਸ (ਫੁਲਰਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ: ਇਨਸਾਈਟ ਫਾਰ ਲਿਵਿੰਗ, 1989), 64. 63 ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਰੋਬਰਟਸ, ਲੈਟਰਜ਼ ਟੂ ਟਿਮੋਥੀ, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਾਸ: ਆਰ. ਬੀ. ਸਵੀਟ ਕੰਪਨੀ, 1964), 98. 64 ਏ. ਸੀ. ਹਰਵੀ, "11 ਟਿਮੋਥੀ," ਦ ਪੁਲਪਿਟ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 21, ਸੇਧ, ਐਚ. ਡੀ. ਐਮ. ਸਪੈਂਸ ਅਤੇ ਜੋਜ਼ਫ ਐਸ. ਐਕਸੈਲ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1950), 59. 65 ਫਿਲੇਮੋਨ 24 ਵਿਚ, ਦੇਮਾਸ ਦਾ ਅਰਿਸਤਰਖੁਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬੱਸਲੁਨੀਕੋ ਤੋਂ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:4; 27:2)। (ਨਾਈਟ, 464.) 66 ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 252; ਬਾਉਰ, 273. 67 ਕੁਝ ਪ੍ਰਚਾਰੀ ਹੱਥਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ "ਗਲਾਤਿਯਾ" ਦੀ ਥਾਂ "ਗਾਲੀਆ" ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਲਾਕਾ ਜੋ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਗਾਉਲ (ਫਰਾਂਸ) ਹੈ। ਇਸ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ, ਸਪੇਨ ਦੇ ਦੋਰੇ ਤੇ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 15:28), ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:10 ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਨੂੰ ਮਨਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਰੇਸਕੇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। (ਹੈਂਡਰਿਕਸਨ, 319; ਯੂਸੀਬਿਉਸ ਐਕਲੇਸੀਆਸਟੀਕਲ ਹਿਸਟਰੀ 3.4.) ਪਰ, ਇਸ ਨੂੰ "ਗਲਾਤਿਯਾ" ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦਾ "ਸਮਰਥਨ ਮਨਬੂਤੀ ਨਾਲ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ... [ਅਤੇ] ਅਸਲੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਜਾਪਦੀ ਹੈ" (ਬਰੂਸ ਐਮ. ਮੈਟਜ਼ਗਰ, ਏ ਟੈਕਸੂਅਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਗਰੀਕ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ, ਦੂਜਾ ਸੰਪਾਦਨ। [ਸਟੁਟਗਰਟ, ਜਰਮਨੀ: ਜਰਮਨ ਬਾਈਬਲ ਸੋਸਾਇਟੀ, 1994], 581)। ਬਾਕੀ ਸਭ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਵਿਚ ਗਲਾਤਿਯਾ ਦਾ ਹੈ। 68 ਇਹ ਇਲਾਕਾ "ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਰੋਏਸ਼ੀਆ, ਬੋਸਨੀਆ ਅਤੇ ਹਰਜੀਗੋਵੀਨਾ" (ਵਿਲੀਅਮ ਡੀ. ਮਾਊਸ, ਪਾਸਬਾਨਲ ਏਪਿਸਲਸ, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 46 [ਨੈਸਵਿਲੇ: ਥੋਮਸ ਨੈਲਸਨ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, 2000], 590)। 69 ਸਟੇਟ, 119. 70 ਯੂਕਰੈਸਟੋਸ (ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ "ਵਰਤਣ ਜੋਗ" ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਦਾ ਇਕ ਰੂਪ 2:21 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

71 ਡਾਈਕੋਨੀਆਂ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 1:12 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਪੌਲਸ ਨੂੰ "ਸੇਵਾਕਾਈ" ਉੱਤੇ ਲਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 72 "ਏਪਿਸਟੋਲਰੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਪੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ।" ਪੌਲਸ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦਾ ਉਹ ਰੂਪ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੁਨਿਆਵੀ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। 73 ਰੋਬਰਟਸ, 99. 74 ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਉਹ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁੱਝਾਸ ਦੇ ਦੋਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਥੇ ਛੱਡ ਆਇਆ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 20:6)। 75 ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 105. 76 ਬਾਉਰ, 1046. 77 ਕਲੈਰੰਸ ਐਡਵਰਡ ਮੈਕਾਰਟਨੀ, ਕਮ ਬੀਫੋਰ ਵਿੰਟਰ: ਦ ਸਰਮਨ ਵਿਚ ਏ ਹਿਸਟਰੀ, 30ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ (ਨੈਸਵਿਲੇ: ਅਬਿੰਗਡਨ-ਕੋਕਸਬਰੀ ਪ੍ਰੈਸ, 1945), 8. 78 ਚਾਰਲਸ ਰਿਚੀ, "ਇਸਪੈਸਲੀ ਦ ਪਾਰਚਮੈਂਟਸ," ਬਿਬਲੀਓਥੀਕਾ ਸਾਕਰਾ 117 (ਮਾਰਚ-ਜੂਨ 1960): 243-44. 79 4:13 ਵਿਚ "ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ" ਵਾਕ ਜੋ ਕਿ "ਪੋਥੀਆ" ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਪੌਲਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪੈਪੀਰਸ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਦ ਕਿ ਬਾਕੀ ਚਮੜੇ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ। 80 "ਚਮੜੇ ਦਾ ਪੱਤ੍ਰੇ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਪਰਗਮੁਮ ਦਾ," "ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਲ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰ ਜਿੱਥੇ 'ਚਮੜੇ ਦੇ ਪੱਤ੍ਰੇ' ਦੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ" (ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 458)।

81 ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ। 82 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:18 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਸ਼ਾਇਦ ਲੂਕਾ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "ਕਾਮਾ ਆਪਣੀ ਮਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ" (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 10:7)। 83 ਚਾਰਲਸ ਐਚ. ਸਪੱਰਜੀਅਨ ਦੁਆਰਾ 29 ਨਵੰਬਰ 1863 ਵਿਚ ਮੈਟਰੋਪੋਲੀਟਨ ਟੈਬਰਨਾਕਲ, ਨਿਊਓਰਗਟਨ, ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ "ਪੌਲਸ - ਉਸ ਦੇ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੋਥੀਆਂ" ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼ (ਅਗਸਤ 17, 2016 ਵਿਚ www.spurgeon.org/sermons/0542.php ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ)। 84 ਜੇ. ਡਬਲਿਊ. ਮੈਕਗਰਵੇ, ਲੈਡਸ ਆਫ ਦ ਬਾਈਬਲ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਜੇ. ਬੀ. ਲਿਪਿਨਕੋਟ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, 1882), 387. 85 ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿਚ "ਠਠੇਰੇ" ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਮਾਂ ਬੀਤਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ "ਲੁਹਾਰਾ" ਜਾਂ "ਸੁਨਿਆਰਾ" ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਾ

(ਬਾਉਰ, 1076)। ⁸⁶ਹਾਰੇਲਡ ਕੇ. ਮੇਲਟਨ, ਸੇਧ, *ਦਿ ਐਨਾਲਿਟੀਕਲ ਗਰੀਕ ਲੈਕਸੀਕਨ ਰਿਵਾਈਜਡ* (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੌਡੇਰਵਨ ਪਬਲਿਸਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1978), 137. ⁸⁷ਫੀ, 245. ⁸⁸ਸਟੇਟ, 122. ⁸⁹ਸਾਡਾ ਦਾ ਅਰਥ "ਤੁਹਾਡਾ ਅਤੇ ਮੇਰਾ" ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਅਕਸਰ ਬਹੁਵਚਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ⁹⁰ਵੈਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵਿਅਰਸਬੀ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਇਕਸਪੋਜੀਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ: ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ*, ਜਿਲਦ 2 (ਵੀਹਟਨ, ਇਲੀਨੋਇਸ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 253.

⁹¹4:19 ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪੜਨਾਂਵ "ਤੁਹਾਡੇ" ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ⁹²ਬਾਉਰ, 117. ⁹³ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 29. ⁹⁴ਹਾਰਵੇ, 61. ⁹⁵ਸਪੇਨ, 159. ⁹⁶ਬਾਉਰ, 761. ⁹⁷ ਜੇ. ਐਨ. ਡੀ. ਕੈਲੀ, *ਦ ਪਾਸਬਾਨਲ ਏਪਿਸਲਸ*, ਹਾਰਪਰਸ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼ (ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ: ਹਾਰਪਰ ਐਂਡ ਰੋਅ, 1960), 218. ⁹⁸ਲੂਕਾ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿਉਂ ਖੜ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ "ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਵਿਅਕਤੀ" ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। ਇਕ ਹੋਰ ਸੰਭਾਵਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕ ਮਿਸ਼ਨ ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ⁹⁹ਸੰਬੰਧ ਨਾਂਵ ὁὐναμύς (*ਡੁਨਾਮਿਸ*) ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ "ਸਮਰੱਥਾ" ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1:7, 8; 3:5 ਵਿਚ ਹੈ। ¹⁰⁰ਰੈਬਰਟਸਨ, 633.

¹⁰¹ਵਿਅਰਸਬੀ, 256. ¹⁰²3:11 ਵਿਚ, ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ, ῥύομαι (*ਰੁਮਾਈ*), ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, "... ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਛੁਡਾਇਆ!" ¹⁰³"ਦੁਸ਼ਟ" (πονηρός, *ਪੋਨਰੋਸ*) ਉਹੀ ਵਰਣਨ ਹੈ ਜੋ 3:13 ਵਿਚ ਕੁਝ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹⁰⁴"ਰਾਜ" ਲਈ ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਹੜਾ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਸੁਰਗ ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 4:1 ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ¹⁰⁵ਵਾਈਨ, ਅੰਗਰ, ਅਤੇ ਵਾਈਟ, 281. ¹⁰⁶ਬਾਉਰ, 144. ¹⁰⁷"ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ" ਦਾ ਛੋਟਾ ਨਾਮ "ਪਰਿਸਕਾ" ਹੈ। (ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਤੇ, 863.) ¹⁰⁸ਪ੍ਰਿਸਕਿੱਲਾ ਅਤੇ ਅਰੂਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਚਰਚਾ ਡੇਵਿਡ ਐਲ. ਰੋਪਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ, *ਐਕਟਸ 15-28*, ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟ੍ਰੂਥ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2001) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 137-40, 153-57 ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹⁰⁹ਇਸ ਬੰਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਡੇਵਿਡ ਐਲ. ਰੋਪਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ, *ਰੋਮਨਜ਼ 8-16: ਏ ਡਾਕਟ੍ਰੀਨਲ ਸਟੱਡੀ*, ਟਰੱਥ ਫਾਰ ਟ੍ਰੂਥ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਸੀਆਰਕੀ, ਆਰਕੈਨਸ: ਰਿਸੋਰਸ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਜ਼, 2014) ਵਿਚ ਸਫ਼ੇ 443-45 ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ¹¹⁰ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:18, 26; ਰੋਮੀਆਂ 16:3 ਅਤੇ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:19 ਵਿਚ ਪਰਿਸਕਾ ਦਾ ਨਾਮ ਅਰੂਲਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 18:2 ਅਤੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:19 ਵਿਚ ਅਰੂਲਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

¹¹¹ਵਾਲਟਰ ਐਲ. ਲੀਫੈਲਡ, *1 ਐਂਡ 2 ਟਿਮੋਥੀ, ਟਾਈਟਸ*, ਦ ਐਨਆਈਵੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਮੈਂਟਰੀ (ਗਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ: ਜੌਡੇਰਵਨ, 1999), 301. ¹¹²ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:22 ਵਾਲਾ ਇਰਸਤੁਸ ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਮੀਆਂ 16:23 ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ¹¹³"ਜਨ ਕਰ" ਵਾਕ 4:9 ਵਿਚ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ¹¹⁴ਤੀਤੁਸ 3:12 ਵਿਚ ਜਿਸ ਸਿਆਲ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲਾ ਸਿਆਲ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ¹¹⁵ਸਟੇਟ, 127. ¹¹⁶ਇਹੀ ਗੱਲ ਤੀਤੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਕਰੇਤ ਦੇ ਟਾਪੂ ਤੇ ਜੇ ਮੰਡਲੀਆਂ (ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ) ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਸੱਚ ਹੈ (ਤੀਤੁਸ 3:15)। ¹¹⁷ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੀ ਮੰਡਲੀ (ਕਲੀਸੀਆ) ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਜਾਰੀ ਰਹੀ (ਪਰਕਾਸ਼ 2:1-7)। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਲਿਖੀ ਗਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਛੂਨੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਫਿਸਲ ਗਏ ਸਨ। ¹¹⁸ਪੌਲ ਸੱਦਰਨ ਦੁਆਰਾ 22 ਮਈ 1971 ਵਿਚ ਮੈਕਿਉਰੀ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਸਿਡਨੀ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿਚ "ਐਨ ਓਲਡ ਸੇਲਜ਼ਰਸ ਫੇਅਰਵੈਲ" ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼। ¹¹⁹ਜਨਰਲ ਡੱਗਲਸ ਮੈਕਆਰਥਰ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਪਣੀ ਵਿਦਾਈ ਸਮੇਂ ਇਕ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ ਕਹੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ 19 ਅਪ੍ਰੈਲ 1951 ਵਿਚ ਯੂਐਸ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਕ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠਕ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਕ ਗੀਤ ਦੇ ਵਿਅੰਗ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਵੈਸਟ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਬੈਰਕਾਂ ਵਿਚ ਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਐਬੀ ਹਚਿਨਸਨ ਪੈਟਨ ਦੀ ਪੁਸਤਕ "ਕਾਈਡ ਵਰਡਸ ਕੈਨ ਨੇਵਰ ਡਾਈ," *ਦ ਸੰਡੇ ਸਕੂਲ ਹਿਸਟਰੀ*, ਸੇਧ, ਕੈਰੀ ਬੋਨਰ (ਲੰਡਨ: ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੰਡੇ ਸਕੂਲ ਯੂਨੀਅਨ, 1905) ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ। ¹²⁰ਗੁਡਪਾਸਚਰ, 172-79.

¹²¹ਗੁਡਪਾਸਚਰ ਵਿਚ "ਸ਼ਾਨਦਾਰ" ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਦੂਜੇ "s" ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣਾਂ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ "ਸਰਬੋਤਮ" ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ¹²²ਡੀਮਾਰੈਸਟ, 287. ¹²³ਇਹ ਪੇਸ਼ੀ ਸ਼ਾਇਦ ਵੱਡੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਰੋਮੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸਨ। ¹²⁴ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਤਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜਾਣ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਆਖਰੀ ਪੇਸ਼ੀ ਨੀਰੋ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਫਿਰ ਵੀ, ਵਿਖਿਆਤ ਅੰਗ ਦੇ ਲਈ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨੀਰੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ¹²⁵ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਰਾਜਾ ਅਗਿੰਪਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਦੇ ਬਚਾਓ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਸੀ

(ਵੇਖੋ ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 26:2-6)। ¹²⁶ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਯਾਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਮੁਰੱਬੇ ਵਾਲੇ ਮਰਤਬਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਰੱਬਾ ਖਾਂਦੇ ਫੜ ਲਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ; ਪਰ, ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਲ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਆਉਣਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ¹²⁷ਟਿਮ ਪਾਈਲਸ ਦੁਆਰਾ 24 ਫਰਵਰੀ, 2013 ਵਿਚ, ਈਸਟਸਾਈਡ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, ਮਿਡਵੈਸਟ ਸਿਟੀ, ਓਕਲਾਹਾਮਾ ਵਿਚ “ਬਲੈਸਡ ਅਸਿਊਰੈਂਸ” ਤੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਦੇਸ਼। ਪਾਈਲਸ ਨੇ ਇਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰਪਤਨੀ ਅਤੇ ਇਕ ਖ਼ੋਦਗਾਪਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਤੁਲਨਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ¹²⁸ਬਾਰਟਨ, ਵੀਰਮਨ, ਅਤੇ ਵਿਲਸਨ, 220. ¹²⁹ਮੈਕਇੰਟੀਰ, 203. ¹³⁰ਹਾਰਵੇ, 63.

¹³¹ਬੋਮਸ ਜੈਕਸਨ, ਮੀਮੋਇਰਸ ਆਫ ਦ ਰੈਵਰੈਂਡ ਚਾਰਲਸ ਵੈਸਲੀ, ਸੰਖਿਪਤ (ਲੰਡਨ: ਜੌਨ ਮੇਸਨ, 1848), 469. ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪੱਥਰ ਤੇ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਵੈਸਮਿੰਸਟਰ ਐਬੀ, ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਅਰਥਾਤ ਜੌਨ ਅਤੇ ਚਾਰਲਸ ਵੈਸਲੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਠਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇਹ ਸੇਵਕ ਮੈਥੋਡਿਜ਼ਮ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਸਨ।